به نام خدا

محتوای نوشتاری **کتاب : مطالعات اجتماعی** **سال تحصیلی : ۴۰۰-۹۹**	**معاونت آموزش متوسطه وزارت آموزش وپرورش** **دفتر آموزش متوسطه نظری** **دبیرخانه راهبری کشوری: مطالعات اجتماعی** **تولیدشده در استان: همدان**	**فصل: ۶-۱** **بخش :مدنی ،جغرافی** **پایه: هفتم**

درس ۱ : من حق دارم

درس ۲: من مسئول هستم

درس ۳: چرا به مقررات وقوانین نیاز داریم؟

درس ۴: قانون گذاری

درس ۵: همدلی و همیاری در حوادث

درس ۶: بیمه ومقابله با حوادث

درس ۷: تولید و توزیع

درس ۸: مصرف

درس ۹: من کجا زندگی می کنم؟

درس ۱۰: ایران ،خانه ما

درس ۱۱: تنوّع آب وهوای ایران

درس ۱۲: حفاظت از زیستگاه های ایران

درس ۱ من حق دارم

نکات مهم درس

منظور از حق چیزهایی است که یک انسان به دلیل مقام انسانی خود ، شایستگی داشتن آن را دارد .انسان ها از ابتدای خلقت و تولد دارای حقوق طبیعی هستند.

- :حقوق ما در خانه و خانواده عبارتند از

الف(حق داشتن نام و نام خانوادگی و شناسنامه

ب(حق برخورداری از محبّت و توجه پدر و مادر

ج(حق داشتن سواد و تحصیل و شکوفایی استعدادهای خود

د(حق برخورداری از غذا ، لباس و مسکن مناسب

- : حقوق ما در مدرسه عبارتند از

الف(هر دانش آموز حق دارد به اندازه سایر دانش آموزان مورد توجه واقع شود و تبعیضی بین او ودیگران قائل نشوند.

ب(هر دانش آموز حق دارد نظرات خود را در مورد مسائل مدرسه مؤدبانه و محترمانه بیان کند.

ج(دانش آموزان حق دارند مورد تمسخر یا تنبیه بدنی قرار نگیرند

- : حقوق ما در زندگی و کشور عبارتند از

الف(حق برخورداری از محیطی سالم ، تمیز و پاک

ب(حق برخورداری از خدمات مناسب پزشکی و بهداشتی

ج(حق برخورداری از امنیّت در کوچه و خیابان

ت) همه حق دارند اگر کسی کار اشتباه یا خطرناکی در جامعه انجام داد، به او تذکر دهند و با روشی صحیح، وی را از آن کار باز دارند.

سؤالات متن

۱ – خداوند با آفرینش انسان، حقوقی به او اعطا کرده است منظور از این حقوق چیست ؟

منظور از حق چیزهایی است که یک انسان به دلیل مقام انسانی اش ، شایستگی داشتن آنها را دارد. انسان ها از ابتدای خلقت و تولد دارای حقوق طبیعی می شوند.

۲- چند مورد از حقوقی را که انسان ها از آن برخوردارند را بنویسید؟

برای مثال همۀ انسان ها حق حیات یا زندگی دارند که مهم ترین حق آنها است آنها حق دارند از نعمت های الهی برخوردار شوند برای تأمین نیازهای خود کار وتلاش کنند، ازدواج کنند و تشکیل خانواده بدهند، یاد بگیرند راه زندگی خود را انتخاب کنند انسان ها حق دارند آزاد باشند؛ یعنی برده و بنده انسان های دیگر نباشند زیراخداوند آنها راآزاد آفریده است.

۳- آیا کسی می تواند به تنهایی زندگی کند؟چرا ؟

ما در محله یا شهر و روستا برای رفع نیاز های مادی و معنوی خود از دیگران کمک می گیریم ما از ابتدای تولد با مادر و پدر و برادر و خواهر و خویشان ارتباط برقرار می کنیم سپس به مدرسه می رویم و آنجا نیز هر روز با معلمان وهمکلاسی هایمان ارتباط داریم .وقتی بزرگ تر می شویم، ازدواج می کنیم،صاحب فرزند می شویم، با همسر و فرزندان زندگی می کنیم.

۴-در چه صورت افراد حقوقی بر مبنای قوانین یک کشورمی توانند داشته باشند ؟

در صورتی که تبعه آن کشور باشند.

۵- نمونه هایی از حقوق خود در خانه را بنویسید.

هر فرد حق دارد نام و نام خانوادگی وشناسنامه داشته باشد

فرزندان حق دارند از محبت و توجه پدر و مادر برخوردار باشند

همه حق دارند با سواد شوند و تحصیل کنند و استعدادهای خود را شکوفا کنند

همۀ افراد حق دارند غذا، لباس و مسکن مناسب داشته باشند

۶- نمونه هایی از حقوق خود در مدرسه را بنویسید.

هر دانش آموزی حق دارد در مدرسه به او به اندازۀ سایردانش آموزان توجّه کنندومسئولان یا معلمان مدرسه در این باره تبعیضی بین او و دیگران قائل نشوند هردانش آموزی حق دارد نظرش را دربارۀ مشکلات درسی یا روش های آموزشی در مدرسه، مؤدبانه و محترمانه بیان کند هیچ کس نباید در مدرسه مورد تمسخر یا تنبیه بدنی قرار بگیرد.

۷-نمونه هایی از حقوق خود در محیط زندگی و کشور را بنویسید.

هر فرد حق دارد در محیطی سالم، تمیز و پاک زندگی کند.

هر فرد حق دارد از خدمات مناسب پزشکی و بهداشتی استفاده کند.

همه حق دارند در کوچه و خیابان امنیت داشته باشند

فعالیت ها

فعالیت ۱-چند مورد از نعمت های الهی و حق برخورداری از آنها را توضیح دهید ؟

نعمت برخورداری عشق و محبت نعمت خانواده ، نعمت خوراک و پوشاک ، نعمت داشتن استعداد و توانایی وحق شکوفا شدن آن و حق راز و نیاز کردن . استفاده از گیاهان، جانوران و آب برای تغذیه، استفاده از هوابرای نفس کشیدن، استفاده از منابع و معادن برای تأمین نیازهای زندگی و ساختن ابزار و وسایل، برخوردارشدن از محبت دیگران، برخورداری از استعداد آموختن و داشتن قوه عقل و شعور...

فعالیت ۲- آیا همه انسانها صرف نظر از قوم ، نژاد ، زبان ، اعتقادات ، ثروت ، فقر و .. دارای حقوق طبیعی هستند ؟ چرا ؟

بله انسانها صرف نظر از تفاوت هایی که از نظر نژادی ، اعتقادی و ... دارند . دارای حقوق طبیعی هستند ، زیراخداوند همه را یکسان آفریده است و همه در انسان بودن مشترک هستند.

سؤالات چهارگزینه ای

۱-خداوند از چه زمانی حقوقی را به انسان عطا کرده ؟

۱(از دورۀ جوانی)
۲(از زمان آفرینش انسان)×
۳(از دورۀ نوجوان)
۴(از دورۀ کودکی

۲-مهم ترین حق انسان کدام است؟

۱(حق داشتن غذا ، لباس و مسکن)
۲ (حق برخورداری از سواد و تحصیل)
۳(حق داشتن امنیت)
۴(حق حیات یا زندگی)×

۳-از نظر قرآن کدام یک گناهی بزرگ محسوب می شود ؟

۱(صدمه زدن به دیگران)
۲ (مسخره کردن انسان ها)×
۳(تکبر و خود بزرگ بینی)
۴(اسراف کردن)

۴-اولین حقی که فرد در خانواده باید از آن برخوردار باشد کدام است ؟

۱(انتخاب نام)×
۲ (استفاده از خدمات بهداشتی)
۳(داشتن محیط سالم و پاکیزه)
۴ (تحصیل و شکوفای استعداد)

۵- بر اساس کدام حق« انسان ها حق دارند برده و بنده دیگری نباشند »؟

۱ (حق طبیعی)
۲ (حق آزادی)×
۳ (حق معنوی)
۴ (حق حیات)

۶-هر فرد در محیط زندگی و کشور دارای چه حقوقی است؟

۱(هرفرد حق دارد در محیطی سالم، تمیز و پاک زندگی کند.)
۲ (هرفرد حق دارد از خدمات مناسب پزشکی و بهداشتی استفاده کند)
۳(همه حق دارند در کوچه و خیابان امنیت داشته باشند)
۴ (همه ی موارد صحیح است)×

۷-به ترتیب ((استفاده از خدمات پزشکی و بهداشتی - با سواد شدن)) مربوط به کدام یک از حقوق انسان است ؟

۱-(محیط زندگی و کشور – خانواده)×
۲(محیط زندگی و کشور - مدرسه)
۳(مدرسه – خانواده)
۴(خانواده – مدرسه)

درس ۲ مسئولیت

نکات مهم درس

ما در روابطی که با دیگران برقرار می کنیم دارای حقوق متقابل هستیم. همراه با هر حق،مسئولیّت و تکالیفی وجود دارد و این دو به منزله ی دو کفه ی ترازو هستند که باید تعادل آن ها حفظ شود.

مسئولیّت یعنی وظایفی که هر یک از ما به عهده داریم و انتظار می رود آن ها را انجام دهیم وقتی فردی وظایف و تکالیف خود را خوب انجام می دهد می گویند او فرد مسئولی است.

مسئولیت های من عبارتند از:

در نزد خداوند: من در نزد خداوند مسئول هستم

الف(به دلیل نعمت های فراوانی که خداوند به ما عطا کرده،وظیفه ی ما این است که او را عبادت کنیم و شکرگزار نعمت هایش باشیم و از دستورات او که برای سعادت و خوشبختی ماست پیروی کنیم

ب(شکر گزار بودن یعنی استفاده ی صحیح از نعمت ها،قدر نعمت ها را دانستن و به هدر ندادن آنها

نسبت به خودم : الف (مراقبت ازخودم به صورت: خوردن غذای مناسب و پرهیز از غذاهای مضر رعایت بهداشت و نظافت خواب کافی و ورزش

حفاظت در برابر موقعیّت های خطرناک(مانند ترقّه بازی)

ب(شناخت استعدادهای خود و تلاش در جهت شکوفایی آن

ج(مراقبت از اعمال و رفتار،مانند غیبت نکردن و دروغ نگفتن

نسبت به دیگران و محیط زندگی و عالم آفرینش نیزمسئول هستم

سؤالات متن

۱- حقوق متقابل چیست؟

حقوقی است که ما در روابطی که با دیگران برقرار می کنیم دارای آن حقوق می شویم.همانطور که ما حق داریم دیگران نیزحقی برما دارند.

۲- چرا حق و مسئولیت به منزله دو کفه ترازو هستند که باید تعادل آنها حفظ شود با مثال توضیح دهید.

برای مثال کودکان حق دارند در خانواده از محبت و مراقبت و خوراک و پوشاک مناسب بهره مند شوند و این امر برای پدر و مادر مسئولیت وتکلیفی ایجاد می کند تا از کودکان مراقبت کنند و تلاش کنند تا وسایل زندگی آنها را مهیا کنند.

از طرف دیگر آنها نیز با این کارها برگردن فرزندان خود حق می یابند وفرزندان نیز وظیفه و مسئولیت دارند که به والدین خود احترام بگذارند و از آنها اطاعت کنند. پس همان طور که ما حقوقی داریم، مسئول هم هستیم .

۳- مسئولیت یعنی چه ؟

مسئولیت یعنی وظایفی که هر یک از ما به عهده داریم و انتظارمی رود آنها را انجام دهیم.وقتی فردی وظایف و تکالیف خود را خوب انجام می دهد می گویند او فرد مسئولی است.

۴-آیا ممکن است کسی مسئولیتی نداشته باشد ؟

افراد در نقش های مختلف، مسئولیت های مختلف دارند. اگر چه ممکن است بعضی افراد مسئولیت های بیشتر یا مهم تری داشته باشند اما هیچ فردی نیست که مسئولیتی نداشته باشد.

۵-من در برابر چه چیز و چه کسانی مسئول هستم؟

من در نزد خداوند مسئول هستم.

من نسبت به خودم مسئول هستم.

من نسبت به دیگران مسئول هستم.

من نسبت به محیط زندگی خود و عالم آفرینش مسئول هستم.

۶-شما نسبت به اعضای خانواده چه مسئولیتی دارید؟

من در کار های خانه با پدر و مادرم همکاری می کنم.

وظایف شخصی خودم را بردوش دیگران نمی گذارم.

از پدر و مادرم اطاعت می کنم و به نصیحت هایشان گوش می دهم؛چون آنها خوشبختی مرا می خواهند.

من به خواهران و برادرانم کمک و از آنها مراقبت می نمایم.

می دانم باید به اعضای خانواده ام احترام بگذارم.

هرگز نباید با پدر و مادر با تندی و گستاخی صحبت کنم.

از هر تصمیم یا کاری که باعث ناراحتی آنها می شود خودداری می کنم.

۷-شما نسبت به معلمان وهمکلاسی های خود چه مسئولیتی دارید؟

مقررات و نظم کلاس و مدرسه را رعایت می کنم.

در مدرسه همه تلاش می کنند تا من بیاموزم و پیشرفت کنم.

با معلمان و دیگر مسئولان مدرسه با ادب و احترام برخورد می کنم.

به توصیه های معلم گوش می کنم و سعی می کنم درس ها را خوب یادبگیرم.

و تکالیفم را به موقع انجام دهم. با هم کلاسی هایم مهربان هستم و به آنهاکمک می کنم.

از اموال عمومی مدرسه که متعلق به همه است محافظت می کنم.

۸-شما نسبت به اعضای جامعه چه مسئولیتی دارید؟

در محل زندگی ام طوری رفتار می کنم که همسایگان آزرده نشوند.

برای حفظ امنیت با اهالی محل و مسئولان همکاری می کنم.

من در برابر خون شهیدانی که برای انقلاب اسلامی و دفاع از میهن جان دادند مسئول هستم.

من وظیفه دارم به همراه هم وطنانم برای پیشرفت و آبادانی کشورم تلاش کنم.

وظیفه دارم از وحدت و استقلال میهن دفاع کنم.

من علاوه بر کشورم در برابر مسلمانان جهان(امت اسلامی) مسئول هستم.

۹- مسئولیت شما نسبت به محیط زندگی خود چیست؟

بهداشت و پاکیزگی را در محیط زندگی ام حفظ کنم؛

به محیط زیست آسیب نرسانم. نظم طبیعت را برهم نزنم.

۱۰- ما نسبت به خودمان چه مسئولیتی داریم؟

من با خوردن غذای مناسب و پرهیز از غذاها یا مواد مضر، رعایت بهداشت ونظافت، خواب کافی و ورزش از بدنم مراقبت می کنم

من از بدن خودم در مقابل موقعیت های خطرناک مثل ترقه بازی، عبور از خیابان و جاده با بی احتیاطی و نظایر آن محافظت می کنم.

من باید تلاش کنم استعدادهای خودم را بشناسم و آنها را شکوفا کنم.

من تلاش می کنم با زبانم دروغ نگویم یا غیبت نکنم. با دست و پایم کار خطا یا گناه انجام ندهم و مراقب اعمال و رفتار خود باشم.

۱۱- ما نسبت به خداوندکه از اعمال و رفتار ما و از آنچه در قلب و فکر ما می گذرد آگاه است چه مسئولیت و وظایفی داریم؟

وظیفه من این است که خداوند را عبادت کنم، شکرگزار نعمت هایش باشم

از دستورات او که برای سعادت و خوشبختی من است پیروی کنم.

از نعمت ها استفاده صحیح می کنم.

قدر نعمت ها را می دانم و آنها را هدر نمی دهم.

فعالیت ها

-آقای مسعودی ۴۰ سال دارد و پزشک است او دارای همسر و سه فرزند است و در یک آپارتمان زندگی می کند به نظر شما او در هر یک از نقش های زیر چه مسئولیت هایی به عهده دارد ؟

به عنوان پدر : وسایل مورد نیاز خانه را بخرد . در مواقع حساس تصمیمات لازم و مهم را بگیرد . مراتب محبت و احترام به فرزندان ، تلاش برای تربیت صحیح آنها فراهم آورد . امکانات تحصیل و شکوفایی استعدادهای فرزندان فراهم کردن غذا ،لباس و مسکن برای آنان .

به عنوان همسر : محبت ، توجه و احترام به همسرهمکاری و تقسیم کار با همسر در انجام امور منزل ، همکاری و همدلی در تربیت فرزندان ، فراهم کردن وسایل زندگی مانند غذا ، لباس و مسکن مناسب.

به عنوان پزشک : به بیماران خود رسیدگی و برای بهبود آنها تلاش کنند.

به عنوان فرزند پدر و مادر خود : محبت ، توجه واحترام نسبت به پدر و مادر ، دیدار آنان ، برآوردن خواسته هایشان و کمک و رسیدگی به آنان.
به عنوان همسایه : محبت و احترام به همسایه ، جلوگیری از ایجاد مزاحمت برای همسایه ، مشارکت در اداره ساختمان ، ارتباط مناسب و کمک و همدلی به همسایگان در موقعیت های مختلف.

کاربرگه شماره(۱) را کامل کنید و در جدول آن مسئولیت های خود و سایر اعضای خانواده تان را بنویسید. انجام این کاربرگ به عهده دانش آموز می باشد

نعمت هایی را که خداوند متعال به شما داده، به خاطر بیاورید و آنها را یادداشت کنید. سپس با دوستان خود همفکری کنید و بگویید برای قدردانی و اطاعت از او تصمیم می گیرید چه کارهایی انجام دهید.

نعمت سلامتی- خانواده – نعمت زندگی کردن – کوه – جنگل و..... تصمیم می گیریم شکرگذار نعمت های خدا باشیم نعمت های خدا را هدر ندهیم اسراف نکنیم

امام سجاد(ع) در « رساله حقوق» حق « گوش» و » «چشم ،» « پا ،» «دست» حق ،انسان را بیان فرموده اند. با راهنمایی معلم خود، به این متن مراجعه کنید و دربارۀ حقوق یکی از این چهارعضو بدن، با هم گفت وگو کنید.

من حق دارم که از گوش چشم پا و دستانم به خوبی و درست استفاده کنم مراقب باشم که با اعضای بدنم مرتکب گناه نشوم مثلا با چشمانم به کارهای که باعث گناه هستند نگاه نکنم هنگام تماشای فیلم از دور به صفحه تلویزیون نگاه کنم.

-پیمان نامه ای در باره بدن خود بنویسید و در آن قول بدهید که از این پس از اعضای بدن خود مراقبت می کنید تا سالم و تندرست باشید.

من قول می دهم از چشم های خود مراقبت کنم و زیاد جلوی تلویزیون و رایانه نباشم تا به آن صدمه نزنم.

من قول می دهم که از معده خود مراقبت کنم و از غذاهای زیان آور مانند پفک و چیپس استفاده نکنم تا به آن آسیبی نرسد و مریض نشوم.

شما در کدام یک از نهادهای اجتماعی مدرسه عضو هستید؟ چرا؟ پاسخ به عهده دانش آموز

الف) تاکنون در کدام یک از برنامه های بسیج دانش آموزی، انجمن اسلامی دانش آموزان یا سازمان دانش آموزی فعالیت و مشارکت کرده اید؟ برای هم کلاسی هایتان توضیح دهید.

پاسخ به عهده دانش آموز

ب) به نظر شما شرکت در برنامه های تشکلّ های دانش آموزی چه تأثیری بر شخصیت شما داشته است؟ چه چیزهایی آموخته اید؟ پاسخ به عهده دانش آموز

سؤالات چهارگزینه ای

۱-به وظایفی که هر یک از ما بر عهده داریم و انتظار می رود آن ها را انجام دهیم چه می گویند؟

۱)حقوق متقابل ۲(حقوق طبیعی ۳(مسئولیت× ۴(حق

۲- گزینه ی نادرست را انتخاب کنید.

۱)من وظیفه دارم استعداد های خود را بشناسم و آن ها را شکوفا کنم.

۲)من نسبت به مسلمانان جهان مسئول نیستم×

۳) من در برابر خون شهیدان مسئول هستم.

۴(من وظیفه دارم از وحدت و استقلال میهن خود دفاع کنم.

۳- شکرگزار بودن یعنی:

۱)استفاده ی صحیح از نعمت های خداوند ۲(قدر نعمت ها را دانستن

۳(به هدر ندادن نعمت ها ۴(همه ی موارد صحیح است×

۴- من به همراه هموطنانم برای پیشرفت و آبادانی کشورم تلاش می کنم مربوط به کدام مورد است؟

۱)مسئولیت من نسبت به خدا وند ۲ (مسئولیت من نسبت به مدرسه

۳)مسئولیت من نسبت به جامعه× ۴ (مسئولیت من نسبت به خانواده

۵-کدام مورد از حقوق پدر و مادر بر فرزندان است.

۱) از کودکان مراقبت کنند . ۲(وسایل زندگی آنها را تهیه کنند.

۳)به کودکان خود محبت کنند. ۴(فرزندان به والدین خود احترام بگذارند و از آنها اطاعت کنند×

۶-کدام یک از موارد زیر ، به منزله ی دو کفه ی ترازو بود ه و باید تعادل آن ها حفظ شود ؟

۱) شکر گزاری و عبادت ۲ (همدلی و همیاری

۳ (حقوق و مسئولیت× ۴ (مسئولیت و تکالیف

۷- ما در روابطی که با دیگران داریم ، دارای ..... هستیم.

۱) حقوق طبیعی ۲(حقوق متقابل× ۳ (مسئولیت ۴ (آزادی

درس ۳ چرا به قانون نیاز داریم؟

نکات مهم درس

ما در استفاده از حقوق خود، آزادی مطلق و بی قید و شرط نداریم؛ بلکه تا آن جا می توانیم حق خود رااعمال کنیم که مغایر قانون نباشد . نمی توانیم در استفاده از حقوق خود قوانین الهی ر ا نادیده بگیریم یانمی توانیم با اعمال حق خود، سبب خسارت و زیان دیگران شویم.

یکی از مهم ترین علل پدید آمدن مقررات و قوانین در جامعه، برقراری نظم و حفظ حقوق افراد بوده است.

قانون و مقررات به دو دلیل به وجود آمده است ۱- :حفظ حقوق افراد ۲- برقراری نظم و امنیت

البته ایجاد نظم و امنیت و جلوگیری از هرج و مرج نیز به نفع همگان بوده و به نوعی احترام به حقوق دیگران است.

عدم رعایت قوانین و مقررات در جامعه، علاوه بر به هم زدن نظم و امنیت اجتماعی باعث پایمال شدن حقوق افراد می شود .

سؤالات متن

۱—ما نسبت به دیگران در چه زمانی حقوقی پیدا می کنیم؟

با ورود به اجتماع، روابط اجتماعی میان ما و دیگران برقرار می شود و نسبت به یکدیگر حقوقی پیدا می کنیم.

۲—آیا انسانها در استفاده از حقوق خود آزادی مطلق و بی قید و شرط دارند؟ چرا؟

هیچ یک از ما در استفاده از حقوق خود، آزادی مطلق و بی قید و شرط نداریم، بلکه تا آنجا می توانیم حق خود را اعمال کنیم که مغایر قانون نباشد.

۳–مهم ترین علل پدید آمدن مقررات و قوانین در جامعه، ..برقراری نظم .. و .. حفظ حقوق .. افراد بوده است.

۴–قانون و مقررات به چه دلیلی بودجود آمده است؟

۱-حفظ حقوق افراد ۲-برقراری نظم و امنیت

۳- رشد اخلاقی انسان ها

۵–ایجاد نظم و امنیت و جلوگیری از هرج و مرج به نفع همگان بوده و به نوعی احترام به .. حقوق دیگران .. است.

۶–مشکلات عدم رعایت قوانین و مقررات در جامعه را بنویسید.

عدم رعایت قوانین و مقررات در جامعه، علاوه بر به هم زدن نظم و امنیت اجتماعی موجب پایمال شدن حقوق افراد می شود.

فعالیت ها

۱- همفکری کنید و بگوئید چه مشکلات و شرایط دیگری ممکن است دراردوی شما به وجود بیاید ؟امکان دارد بعضی از اعضای گروه بدون اطلاع رهبر اردو را ترک کرده و به مکان های خطرناک بروند.

۲ -اکنون نتیجه تصمیمات خود را به صورت مقررات اردو روی یک صفحه کاغذ بنویسید و در کلاس بخوانید.

۱- نسبت به وسایل یک دیگر احساس مسئولیت داشته باشیم و هر کس در حفظ وسایل شخصی خود نهایت دقت را داشته باشد

۲- هنگام خواب از ایجاد صدای بلند و گوش خراش پرهیز کرده و آرامش را حفظ کنید

۳-بعد از استفاده از وسایل و ظروف هر یک از آن ها را در جای مخصوص خود قرار دهید

۴- زمان حرکت و گردش گروهی در ساعت معین حضور داشته باشید

۳-آیا همه اعضا حق اظهار نظر در باره موضوع را داشتند ؟

بله ، همه اعضای گروه با در نظر گرفتن ادب ، احترام ، می توانند نسبت به برنامه های گروه اظهار نظر کنند.

۴ -اگرپس از تصمیم گیری یک نفر با تصمیم شما مخالفت می کرد چه می کردید ؟

اگر چه به نظر او احترام می گذاشتیم . اما چون اردوی ما گروهی بود ، همه باید تابع قوانین باشیم.

۵ -به این موقعیت ها توجه کنید و بگوئید هر کدام چه پیامدهایی دارد و کدام حقوق نادیده گرفته می شود؟

-فردی زباله های خانه خود را در گوشه پارکی مقابل محوطه بازی کودکان بریزد ؟

حقوق بچه ها و کودکان زیر پا گذاشته می شود و محیط زیست آلوده می شود.

-فردی بخواهد خارج از صف افرادی که در نانوایی ایستاده اند ، نان بگیرد ؟

حقوق افرادی که در صف هستند زیر پا گذاشته می شود.

-فروشنده ای که رایانه ای را فروخته ، وقتی مشتری از او برگه خرید می خواهد به او نمی دهد ؟

حقوق مشتری را نادیده گرفته است.

۶- به چند گروه تقسیم شوید و یک مکان گروه اجتماعی را انتخاب کنید

جدولی دو ستونی رسم کنید که در آن مقررات مربوط به آن مکان را در یک ستون و کارکرد آن را در ستون مقابل نوشته شود.

پمپ بنزین : ورود با صف نظم و احترام به حقوق دیگران

کتابخانه : رعایت سکوت هنگام مطالعه احترام به حقوق دیگران ، ایجاد آرامش

پارک : نریختن زباله در پارک حفظ پاکیزگی محیط زیست ، جلوگیری از بیماری

سؤالات چهار گزینه ای

۱- مهمترین علل بوجود آمدن مقررات در جامعه کدام اند؟

۱)ایجاد عدالت ۲ (برقراری نظم

۳ (حفظ حقوق افراد ۴(برقراری نظم و امنیت ،حفظ حقوق افراد×

۲- گزینه ی صحیح را انتخاب کنید.

۱انسان ها در استفاده از حقوق خود از آزادی بی قید و شرط برخوردارند

۲هیچ یک از ما در استفاده از حقوق خود،آزادی مطلق و بی قید و شرط نداریم

۳انسان ها در استفاده از مسئولیت های خود دارای آزادی بی قید و شرط هستند

۴هریک از ما تا آنجا می توانیم مسئولیت خود را اعمال کنیم که مغایر قانون نباشد×

۳-کدام یک از موارد زیراز پیامد های عدم رعایت قانون در جامعه نمی باشد؟

۱)خللی در جامعه ایجاد نمی شود× ۲(موجب پایمال شدن حقوق افراد می شود

۳)تنها امنیت اجتماعی از بین می رود ۴(فقط باعث به هم زدن نظم می شود

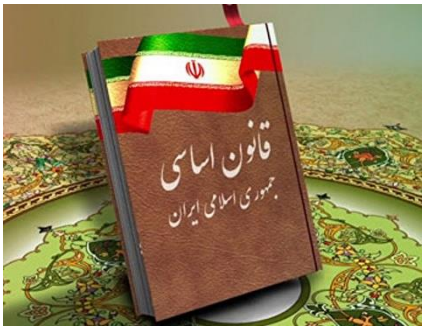
۴-برقراری نظم و حفظ حقوق افراد ، از دلایل پدید آمدن کدام یک از موارد زیر است ؟

۱) عدالت ۲ (قوانین و مقررات× ۳ (موسسات ۴ (حکومت

درس۴ قانون

نکات مهم درس

گاهی گروه های اجتماعی به صورت توافق یا عادت و رسم ، از مقررات پیروی می کنند.
هر گاه مقررات به وسیله ی یک نهاد دارای صلاحیت مثل مجلس تصویب شود، نام قانون به خود می گیرد.
همه ی افراد در برابر قانون مساوی اند.
مهم ترین قانون هر کشور، قانون اساسی آن کشور است.
قانون اساسی مادر همه ی قانون ها است و سایر قوانین در چارچوب آن تصویب می شوند.
در قانون اساسی هر کشورمهم ترین حقوق ملت و همچنین مهم ترین روابط و وظایف حکومت ومردم معین شده است.
قانون اساسی توجه خاصی به حقوق اساسی و اجتماعی همه ی مردم دارد و همه ی مردم موظف اند به این قوانین احترام بگذارند.
قوه ی مقننه تهیه وتصویب قوانین عادی کشوررا در چارچوب قانون اساسی به عهده دارد .این قوه از دو بخش تشکیل شده است ۱ مجلس شورای اسلامی: نمایندگان، از بین خود فردی را به عنوان رئیس مجلس انتخاب می کنند. ۲ مجلس شورای نگهبان شورای نگهبان دو وظیفه ی مهم بر عهده دارد:
الف(این شورا همه ی قوانینی را که مجلس تصویب می کند با قانون اساسی و اصول و احکام دین اسلام تطبیق می دهد.
ب(این شورا بر انتخاباتی که در کشور برگزار می شود، نظارت می کند.
از آن جا که وضع قانون اهمیت زیادی دارد، قا نون گذاران باید از بین افراد ی که شایستگی لازم را برای این کار دارند،انتخاب شوند.

سؤالات متن

۱–چگونگی شکل گیری مقررات در جامعه را با ذکر مثال بنویسید.

گاهی گروه های اجتماعی به صورت توافق یا عادت و رسم از مقرراتی پیروی می کنند. مانند ایستادن در صف اتوبوس

گاهی مقررات به وسیله یک نهاد دارای صلاحیت مثل مجلس تصویب می شود. مانند ممنوعیت عبور از چراغ قرمز

۲–قانون چیست؟

هر گاه مقررات به وسیله یک نهاد دارای صلاحیت مثل مجلس تصویب شود، نام قانون به خود می گیرد.

۳–همهٔ افراد در برابر قانون مساوی هستند. صحیح (*) غلط( )

۴–مهم ترین قانون هر کشور چیست؟ قانون اساسی

۵–قانون اساسی چیست؟

قانون اساسی مادر همهٔ قانون ها است و سایر قوانین در چارچوب آن تصویب می شوند.

۶–در قانون اساسی هر کشور چه چیزهایی معین می شود؟

مهم ترین حقوق ملت و همچنین مهمترین روابط و وظایف حکومت و مردم.

۷–پس از پیروزی انقلاب اسلامی، .. مجلس خبرگان .. برای نوشتن قانون اساسی جمهوری اسلامی تشکیل شد.

۸–مجلس خبرگان چگونه مجلسی است؟

در این مجلس خبرگانی که از سوی مردم انتخاب شده بودند، بر اساس اهداف انقلاب در طی چند ماه قانون اساسی را نوشتند و تصویب کردند.

۹–قانون اساسی کشور ما در چه روزهایی به همه پرسی گذاشته شد؟ و نظر مردم در بارهٔ آن چه بود؟

در روزهای ۱۱ و۱۲ آذر ماه ۱۳۵۸ به همه پرسی گذاشته شد و مردم به آن رأی مثبت یا آری دادند.

۱۰– وظیفه قوهٔ مقننه چیست؟

تهیه و تصویب قوانین عادی کشور در چارچوب قانون اساسی را بر عهده دارد.

۱۱– قوۀ مقننه از چند بخش تشکیل شده است؟

از دو بخش : ۱-مجلس شورای اسلامی ۲- شورای نگهبان

۱۲– مجلس شورای اسلامی از چه کسانی تشکیل شده است و وظیفۀ آنها چیست؟

از نمایندگان منتخب مردم تشکیل شده و قوانین عادی را تهیه و تصویب می کنند.

۱۳– نمایندگان مجلس شورای اسلامی برای چه مدت و چگونه انتخاب می شوند؟

برای یک دورۀ چهار ساله و از سوی مردم مناطق مختلف کشور انتخاب می شوند.

۱۴– نمایندگان پس از انتخاب شدن برای شروع کارخود، در مجلس .. ادای سوگند .. می کنند.

۱۵– رئیس مجلس چگونه انتخاب می شود؟

نمایندگان، از بین خود فردی را به عنوان رئیس مجلس انتخاب می کنند.

۱۶– وظیفۀ شورای نگهبان چیست؟

الف(این شورا همۀ مصوباتی را که در مجلس تصویب میکند با قانون اساسی و اصول و احکام دین اسلام تطبیق می دهد واگر قوانین تصویب شده با قانون اساسی و اصول احکام دین مغایرت داشت آنها را رد می کند یا دوباره به مجلس برمی گرداند تا اصلاح شود.

ب (این شورا بر انتخاباتی که در کشور برگزار می شود مانند انتخابات ریاست جمهوری و مجلس شورای اسلامی، نظارت می کند و پس از بررسی و تأئید صلاحیت نامزدهای انتخابات به آنها اجازۀ انتخاب شدن می دهد.

۱۷– قانون گذاران با توجه به چه مواردی بهترین قانون را وضع می کنند؟

با توجه به نیازها و موضوعات مختلف جامعه سعی می کنند بهترین قوانین را وضع کنند.

۱۸_ مَجمع تشخیص مصلحت نظام چه وظیفه ای دارد؟

در مواردی که شورای نگهبان و مجلس شورای اسلامی به توافق درباره تصویب یک قانون نمی رسند، مجمع تشخیص مصلحت نظام، تصمیم نهایی را می گیرد

۱۹-چرا قانون گذاران باید از بین بهترین افراد انتخاب شوند؟

چون وضع قانون اهمیت زیادی دارد

۲۰_ قانون گذاران باید از چه شایستگی ها ی برخوردار باشند؟

شایستگی هایی مانند: شجاعت، دلسوزی، تخصّص، دین داری طرف داری از حقوق محرومان و ...

فعالیت ها

منظور از اینکه همهٔ افراد در مقابل قانون مساوی هستند چیست؟ مثال بزنید.

یعنی همه افراد کشورمان از زن و مرد در حمایت یکسان قانون قرار دارند و همه از حقوق انسانی ، سیاسی ،اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی با رعایت موازین اسلامی برخوردارند . قانون به طور یکسان در مورد همه افرادجامعه حکم صادر می کند . مقام و پست و... تفاوتی در مقابل قانون نمی کند

مثال: هر کس از چراغ قرمز عبور کند جریمه شود، چه بیسواد باشد، چه استاد دانشگاه، چه انسان فقیری باشد و چه پولدار. مثال دیگر: هرکس نسبت به دیگری افترا بزند یا دیگری را مضروب کند از هرقشر و طبقه ای که باشد، مرتکب جرم شده است.

سؤالات چهارگزینه ای

۱.به مقرراتی که توسط نهاد مجلس به تصویب می رسند چه می گویند؟

۱)آداب ۲) رسم ۳) قانون× ۴) احکام

۲.ایستادن در صف نانوایی یک..... است؟

۱)رسم ۲ (عاد ت ۳(توافق گروهی ۴(همه موارد×

۳.پس از پیروزی انقلاب کدام نهاد برای نوشتن قانون اساسی تشکیل شد؟

۱)مجلس شورای اسلامی ۲(شورای نگهبان ۳(مجلس خبرگان× ۴(رهبری

۴.نمایندگان منتخب مردم در مجلس شورای اسلامی ، برای چند سال از سوی مردم انتخاب می شوند؟

۱) ۵ سال ۲) ۸ سال ۳) ۶ سال ۴) ۴ سال ×

۵ .دو بخش مهم قوه ی مقننه کدام گزینه است؟

۱)مجلس شورای اسلامی ، مجلس خبرگان

۲(مجلس خبرگان ، شورای نگهبان

۳)شورای نگهبان ، مجلس شورای اسلامی×

۴(مجلس خبرگان ، شورای شهر

۶.وظیفه ی اصلی مجلس شورای اسلامی چیست ؟

۱)اجرای قوانین

۲ (نظارت بر اجرای قوانین

۳(تهیه و تصویب قوانین×

۴(برقراری نظم و امنیت

۷ . کدام یک از موارد زیر از وظایف شورای نگهبان نمی باشد ؟

۱)نظارت بر صلاحیت نامزد ها

۲(نظارت بر انتخابات ریاست جمهوری

۳)تطبیق قوانین با قانون اساسی واحکام دین

۴(اجرای قوانین و مقررات در جامعه×

۸.در قانون اساسی هر کشور چه مواردی معین شده ؟

۱)وظایف مردم و موسسات

۲(روابط قوای سه گانه

۳)مهم ترین مسؤلیت های ملت

۴(روابط و وظایف حکومت و مردم×

۹. اگرشورای نگهبان ومجلس شورای اسلامی درباره تصویب قانون به توافق نرسند کدام نهاد تصمیم نهایی را می گیرد؟

۱) مجلس شورای اسلامی

۲) مجلس شورای نگهبان

۳) مجمع تشخیص مصلحت نظام×

۴) مجلس خبرگان

درس ۵ همیاری و همدلی در حوادث

نکات مهم درس

مردم کشور ما در حوادث مختلف مانند جنگ تحمیلی عراق علیه ایران، زلزله ی بم، زلزله ی آذربایجان و سیل استان گلستان نشان دادند که روحیه ی همدلی و هم دردی بسیار خوبی دارند.
همدلی یعنی این که خود را به جای فردی که دچار حادثه شده بگذاریم و احساس و شرایط او را درک کنیم.
همدردی یعنی پس از درک احساس فرد حادثه دیده به کمک او بشتابیم .خداوند همدلی و انسان دوستی را درسرشت ما انسان ها قرار داد هاست.
ما در هنگام حوادث فقط به یاری هم وطنان خود نمی شتابیم، بلکه نسبت به همه ی انسان های مظلوم و آسیب دیده در هر جای جهان باشند، احساس مسئولیت می کنیم.در جامعه ی امروز همدردی و همدلی شکل های جدیدی نیزپیدا کرده و موسسات مختلفی برای این امور پدید آمده اند.
جمعیت هلال احمر یکی از موسساتی است که در زمان وقوع حوادث طبیعی یا جنگ ها به کمک مردم می شتابد.امدادگران جمعیت هلال احمر در هنگام وقوع حوادث، به مجرمین کمک های اولیه می رسانند و آن ها را به بیمارستان منتقل می کنند.

همیاری اقشار مختلف جامعه در امدادرسانی به سیل‌زدگان کشورمان، سال ۱۳۹۸

سؤالات متن

۱-مردم کشورمان در چه مواردی روحیهٔ همدلی و همیاری بسیار خوبی از خود نشان داده اند؟

حوادثی مانند: جنگ تحمیلی عراق علیه ایران، زلزلهٔ بم، زلزلهٔ آذربایجان و سیل استان گلستان

۲-همدلی و همیاری چیست؟

همدلی: یعنی اینکه خود را به جای فردی که دچار حادثه شده بگذاریم و احساس و شرایط او را درک کنیم. همیاری:یعنی پس از درک احساس فرد حادثه دیده به کمک او بشتابیم.

۳-خداوند .. همدلی.. و .. انسان دوستی .. را در سرشت ما انسانها قرار داده است.

۴-ما فقط در حوادث بزرگ به یاری دیگران می پردازیم. صحیح غلط×

۵-آیا ما در حوادث، فقط به یاری هموطنان خود می شتابیم؟

خیر، بلکه نسبت به همهٔ انسانهای مظلوم و آسیب دیده در هر جای جهان که باشند احساس مسئولیت می کنیم. مانند مردم مظلوم فلسطین

۶-چرا امروزه همه به سرعت می توانند از اخبار و حوادث مناطق مختلف آگاه شوند؟ به علت گسترش وسایل ارتباطی وحمل و نقل.

۷-کدام مؤسسات اجتماعی در حوادث به ما کمک می کنند؟

مؤسساتی مانند: جمعیت هلال احمر، سازمان آتش نشانی، فوریت های پزشکی)اورژانس(، نیروی انتظامی، بسیج و...

۸-جمعیت هلال احمر چگونه مؤسسه ای است؟

جمعیت هلال احمر یکی از مؤسساتی استکه در هنگام وقوع حوادث طبیعی یا جنگ به کمک مردم می شتابد.

۹_در هنگام وقوع حادثه امدادگران هلال احمر چه کمک هایی می کنند؟

به مجروحین کمکهای اولیه می رسانند و آنها را به بیمارستان منتقل می کنند، برای آسیب دیدگان سیل یا زلزله وجنگ، چادرهای اسکان موقت بر پا می کند و کمکهای مردمی مانند غذا، پوشاک، چادر اسکان و دارو را جمع آوری می کند و به آنها می رساند.

۱۰- سازمان هلال احمر در شرایط عادی چه فعالیتی می کند؟

در شرایط عادی برای صلح و دوستی و همچنین حفظ محیط زیست تلاش می کند.

فعالیت ها

۱- به چند گروه تقسیم شوید. به اخبار روزنامه ها در بالای صفحه توجه کنید.با وقوع این حوادث چه مشکلاتی برای مردم این مناطق به وجود می آید؟ روی یک کاغذ تعدادی از مشکلات و نیاز های مردم آسیب دیده را بنویسید و در کلاس بیان کنید.

مجروح یا کشته شدن افراد- بی خانمان شدن افراد- قطع آب وبرق- کمبود آذوقه و دارو- شیوع وگسترش بیماری هاو...

فهرست نیازهای مردم ممکن است شامل موادغذایی، دارو، پزشک و دستیار، خواربار، آب آشامیدنی، پتو، چادر وخانه های موقت، تانکر آب برای مصارف بهداشتی، ظروف و وسایل زندگی، مددکار اجتماعی برای صحبت کردن وتسلی دادن به آسیب دیدگان، افرادی که بتوانند مجروحان را به مراکز درمانی منتقل کنند و... باشد.

۲ -خاطره ای از همدلی و یاری رساندن به یکدیگر در کلاس تعریف کنید.

به عهده دانش آموز

۳- فرض کنید از شما خواسته اند دو گروه جهادی برای کمک به آسیب دیدگان زلزله تشکیل دهید. یک گروه به منطقه اعزام می شوند و گروه دیگر باید از همان محل زندگی خود به زلزله زدگان کمک کنند.

گروه اول بگویند قبل از رفتن چه آموزش هایی باید ببینند. گروه دوم بگویند برای یاری آسیب دیدگان چه کارهایی می توانند انجام دهند.

گروه اول کمک های اولیه به مجروحان – نحوه انتقال مجروحان به مراکز درمانی نحوه رفتار با کودکان – نحوه توزیع دارو و غذا بین آسیب دیدگان

گروه دوم از اهالی محل یا دانش آموزان مدرسه بخواهیم کمکهای خود را در محلی با نظارت یک گروه جمع آوری کنند غرفه ای برای این کار تشکیل بدهیم(پتو، غذا، وسایل زندگی، اسباب با زی، دارو، چادر و..). را جمع آوری می کنیم. شماره حسابی در بانک افتتاح و از مردم میخواهیم کمکهای نقدی خود را به این شماره حساب بریزند. در جمع آوری کمکها و اطلاع رسانی به مردم و بسته بندی کمک های غیرنقدی همکاری می کنیم.

۴ -آیا شما یا دوستانتان عضو جمعیت جوانان هلال احمر هستید؟ از مسئولین مدرسه درباره شرایط همکاری با طرح دادرس « دانش آموز آماده در روزهای سخت»پرس وجو کنید و با این طرح هلال احمر همکاری کنید.

بر اساس طرح داد رس با همکاری هلال احمرآموزشهای لازم (هشت مهارت امدادی) به دانش آموزان داده می شود تا در زمان وقوع حوادث احتمالی، از خود و اطرافیانشان محافظت کنند.

پاسخ به عهده دانش آموز

۵ - این شعر از کیست؟ معنای شعر را توضیح دهید.

بنی آدم اعضای یک پیکرند که در آفرینش ز یک گوهرند
چو عضوی به درد آورد روزگار دگر عضو ها را نماند قرار
تو کز محنت دیگران بی غمی نشاید که نامت نهند آدمی

شعر از سعدی است و معنای آن این است:

جامعه انسانی مانند پیکر یک انسان است. همه انسانها را خداوند و یک خالق آفریده و سرشت مشابهی دارند و مانند پیکرواحد هستند؛ همان طور که در یک پیکر اگر عضوی بیمار باشد، بقیه اعضا نمیتوانند به کار خود ادامه دهند و ناآرام اند،در یک جامعه انسانی نیز اگر بعضی افراد دچار گرفتاری و درد باشند، بقیه نمیتوانند ساکت بمانند و اگر تو از رنج دیگران فارغی، سرشت انسانی خودت را گم کرده ای.

سؤالات چهارگزینه ای

۱) امروزه به دلیل ..... ، به سرعت می توان از اخبار حوادث در مناطق مختلف آگاه شد

۱) افزایش جمعیت ۲(گسترش وسایل ارتباطی×
۳ (پیشرفت صنعتی ۴(به وجود آمدن موسسات مختلف

۲) سازمان هلال احمر برای رفع کدام نیاز انسان به وجود آمده است ؟

۱) ارتباطی ۲(نظم ۳(همدلی× ۴(زیبایی

۳)طرح دادرس مربوط به کدام گزینه است؟

۱)دانش آموزان آماده برای روز های سخت× ۲(دانش آموزان سازمان جوانان هلال احمر
۳)دانش آموزان عضو سازمان صلیب سرخ ۴(دانش آموزان آماده برای خدمت

درس ۶ بیمه و مقابله با حوادث

نکات مهم درس

موسسه ی بیمه، برای جبران زیان های مالی و جانی به وجود آمده است.

بیمه یک قرارداد بین بیمه گر و بیمه شونده (بیمه گذار) است.

موسسه ی بیمه گر، تعهد می کند در قبال دریافت حق بیمه از بیمه شونده، خسارت های ناشی ازحوادث معینی را جبران کند.

در کشور ما، موسسات مختلفی برای بیمه به وجود آمده است که همه ی آن ها زیر نظر ((بیمه ی مرکزی))فعالیت می کنند.

بیمه ی مرکزی قوانینن و مقررات لازم برای موسسات بیمه تدوین می کند.

بیمه انواع مختلفی دارد بعضی از بیمه ها اجباری هستند.

بیمه اجباری یعنی طبق قانون افراد باید این بیمه ها را انجام دهند.

بعضی دیگر از بیمه ها اختیاری هستند و افراد، داوطلب می شوند که برای حوادث احتمالی از بیمه استفاده کنند.

ساختمان بیمهٔ مرکزی در تهران

سؤالات متن

۱-در ابتدای هر سال تحصیلی، والدین شما پولی را به مدرسه بابت بیمهٔ .. دانش آموزی.. می پردازند.

۲- بیمه دانش آموزی چه فایده ای دارد؟

اگر برای دانش آموزان در مدرسه حوادثی پیش بیاید، مؤسسه ای وجود دارد که هزینه های ناشی از این حوادث را پرداخت می کند.

۳-مؤسسه ای که شما را بیمه کرده است ..بیمه گر.. نامیده می شود و شما .. بیمه شونده .. هستید.

۴-چرا افراد جان و مال خود را بیمه می کنند؟

برای هر فرد ممکن است روزهایی پیش بیاید که بیمار، از کارافتاده، بیکاریا بازنشسته شود. همچنین ممکن است در اثر حوادثی چون تصادف، آتش سوزی و ... جان و مال افراد به خطر بیفتد.

۵-اگر کسی جان یا مال خود را بیمه نکرده باشد با چه مشکلاتی ممکن است روبرو شود؟

ممکن است یک فرد بتواند خسارت های کوچک را جبران کند، اما در مورد خسارت های بزرگ، چنین امکانی برای همه وجود ندارد.

۶-مؤسسهٔ بیمه به چه منظوری به وجود آمده است؟

برای جبران زیان های مالی و جانی

۷-بیمه چیست؟

یک قرارداد بین بیمه گر و بیمه شونده(بیمه گذار) است. موسسهٔ بیمه تعهد می کند در قبال دریافت حق بیمه از بیمه شونده، خسارت های ناشی از حوادث معینی را جبران کند.

۸-کلیهٔ مؤسسات بیمه زیر نظر .. بیمه مرکزی ..جمهوری اسلامی ایران فعالیت می کنند.

۹-وظیفهٔ بیمه مرکزی چیست؟

بیمه مرکزی قوانین و مقررات لازم را برای مؤسسات بیمه تدوین می کند و هدایت و نظارت بر فعالیت و عملکرد آن ها را به عهده دارد. بیمهٔ مرکزی نظارت می کند تا مؤسسات بیمه، وظایف خود را به درستی انجام دهند و مشتریان نیز از نحوهٔ کار آنها رضایت داشته باشند.

۱۰ -انواع مختلف بیمه طبق قانون چند نوع می باشد؟

دو نوع: بیمهٔ اجباری - بیمهٔ اختیاری

۱۱ -بیمهٔ اجباری و اختیاری چیست؟

بیمهٔ اجباری: یعنی طبق قانون افراد باید این بیمه ها را انجام دهند.

بیمهٔ اختیاری: یعنی افراد داوطلب می شوند که برای حوادث احتمالی از بیمه استفاده کنند

۱۲ -انواع بیمه از نظر خدماتی که به بیمه شوندگان ارائه می دهد را نام ببرید؟

بیمهٔ بهداشت و درمان، بیمهٔ بیکاری، بیمهٔ عمر،

بیمهٔ از کار افتادگی، بیمهٔ روستائیان، بیمهٔ بدنهٔ اتومبیل، بیمهٔ سرنشین خودرو، بیمهٔ آتش سوزی، بیمهٔ منازل مسکونی و...

۱۳ -نظر قانون در بارهٔ بیمهٔ وسایل نقلیهٔ موتوری چیست؟

طبق قانون، همهٔ دارندگان وسایل نقلیهٔ موتوری، باید سالیانه خودروی خود را برای حوادث جانی و مالی ناشی از تصادف بیمه کنند تا هنگام وقوع حوادث، بتوانند برای هزینه های درمانی یا خسارت به اتومبیل، از کمک های بیمه استفاده کنند.

۱۴ -طبق قانون چه کسانی وظیفه دارند کارمندان و کارگران را بیمه کنند؟

بر طبق قانون، کلیهٔ سازمانها، صاحبان بنگاه ها، شرکت ها و کارفرمایان، وظیفه دارند همهٔ کارمندان و کارگران خود را در مقابل حوادث ناشی از کار، بیمه کنند.

۱۵-داشتن دفترچهٔ بیمه درمانی مربوط به کدام یک از بیمه ها است؟

بیمهٔ بهداشت و درمان

۱۶ -فایدهٔ بیمه بهداشت و درمان چیست؟

افرادی که تحت پوشش بیمهٔ بهداشت و درمان هستند می توانند بخشی ازهزینه های پزشکی خود را مانند عمل جراحی، آزمایشگاه، خرید دارو و ... از طریق بیمه دریافت کنند.

فعالیت ها

۱- با راهنمایی معلم از مدیریت مدرسه پرس وجو کنید و به این سؤال ها پاسخ دهید:

الف) بیمه دانش آموزی چه فایده هایی دارد؟

اگر درطول سال تحصیلی برای دانش آموزان حادثه ای رخ بدهد به موجب قانون بیمه جبران خسارت می کند.

ب) برای گرفتن این بیمه، شما چقدر پول پرداخت کردید؟ پاسخ به عهده دانش آموز

ج) اگر خدای ناکرده حادثه ای برای شما پیش بیاید با این بیمه تا چه مبلغی هزینه های درمان را پرداخت می کنند؟

براساس قرارداد هر سال مبلغ تغییر می کند در صورت فوت بیمه شده بر اثر حادثه، مبلغ ۵۰ میلیون ریال به افراد ذینفع قانونی پرداخت خواهد شد

در نقص عضو کلی و جزئی دائم ناشی از حادثه مبلغ ۱۰۰ میلیون ریال وجبران هزینه های سرپایی و بیمارستانی ناشی از حادثه نیز مبلغ ۱۰ میلیون ریال غرامت برای بیمه شده پرداخت می شودبیمه شدگان می توانند تا مبلغ ۱۵ میلیون ریال از مزایای بخش درمان بیمه نامه بهره مند شوندهزینه های درمان اعمال جراحی ناشی از بیماری به شرط بستری در بیمارستان، مازاد بر تعهدات بیمه پایه شامل خدمات درمانی،تامین اجتماعی و سایر سازمانهای بیمه ای را تا سقف پنج میلیون ریال قابل پرداخت اعلام کرد.(براساس تعهدات سال ۱۳۹)

د(مدت اعتبار این بیمه چقدر است؟

یک سال تحصیلی

۲- روایت زیر را که برگرفته از کتاب داستان راستان استاد شهید مرتضی مطهری است در کلاس بخوانید و ارتباط آن را با این درس توضیح دهید.

امام علی)ع (در قبال از کارافتادگان و بازنشستگان معتقد بودند، حکومت در برابر آنها موظف است. در واقع تکلیف جامعه وتوجه به روزهای سختی و ناتوانی افراد را در آموزه های دینی مان نشان میدهد.-- ترویج فرهنگ بیمه-

۳- از خانواده بپرسید و نتیجه را بنویسید و به معلم بگویید.

الف(اعضای خانوادۀ شما از کدام بیمه ها استفاده می کنند؟ این بیمه ها چه فوایدی دارند؟

بیمه درمان- حوادث تحصیلی- منازل مسکونی- بیمه عمر- بیمه بدنه وشخص ثالث اتومبیل و.....

—درزمان وقوع حوادث تمام یا بخشی از خسارات را جبران می کنند و موجب می شوند خانواده بدون نگرانی و دلهره به زندگی ادامه دهند.

ب(اعضای خانوادۀ شما از کدام نوع بیمه ها استفاده نمی کنند؟چرا؟

بیمه سرقت لوازم منزل وخودرو – ازکارافتادگی-بیمه روستائیان- مستمری زنان خانه دار . اطلاع ندارند ویا به اهمیت آن ها پی نبرده اند.

۴ -با توجه به موضوع درس، بگویید خانواده ها برای جبران خسارت های ناشی از حوادثی چون زلزله، سیل و آتش سوزی در محل زندگی خود بهتر است چه اقدامی انجام دهند؟

قبل وقوع حادثه با پرداخت مبلغی اندک زندگی خودرا دربرابر حوادث معینی بیمه کنند.

۵ – سازمان تأمین اجتماعی با دریافت حق بیمه از افراد جامعه، آنها را در مقابل حوادث و مشکلات زندگی بیمه می کند. این بیمه انواع مختلف دارد وبه شکل های گوناگون از افراد حمایت می کند؛ مانند بیمه بیکاری، بیمه از کار افتادگی، بیمه درمانی، مستمری بازنشستگی، مستمری از کارافتادگی، کمک هزینه ایام بارداری و... . به نظر شما سازمان تأمین اجتماعی چگونه می تواند هزینه انواع بیمه ها را بپردازد و تأمین کند؟ آیا پرداخت حق بیمه و بیمه شدن همهٔ افراد موجب رفاه و آسایش برای همگان می شود؟ چرا؟

با دریافت مبلغی به نام حق بیمه از بیمه شوندگان هزینه انواع بیمه ها را تأمین می کند

بله با بیمه افراد در برابر حوادث و مشکلات نگران جبران هزینه ها نخواهند بود

سؤالات چهارگزینه ای

۱.کدام موسسه برای جبران زیان های مالی و جانی به وجود آموده است ؟

۱)بیمه× ۲(هلال احمر ۳(اورژانس ۴(آتش نشانی

۲.قوانین و مقررات لازم برای موسسات بیمه،از طرف ..... تدوین می شود.

۱)بیمه شونده ۲(بیمه مرکزی× ۳(بیمه گر ۴(بیمه گذار

۳.کدام یک از بیمه های زیر ، از نظر ارائه خدمات با بیمه های دیگر متفاوت است ؟

۱)از کار افتادگی ۲(آتش سوزی ۳(بیکاری ۴(حوادث ناشی از کار×

۴.این جمله از کیست؟ ((هر کس اندوهی را از مؤمنی برطرف کند ، خداوند در روز قیامت اندوهش را بر طرف می کند)).

۱(امام علی (ع) ۲(امام حسین (ع) ۳(پیامبر اکرم (ص) ۴(امام رضا (ع) ×

۵ •امروزه همدردی و همدلی شکل های جدیدی پیدا کرده و..... مختلفی برای این امور پدید آمده اند•

۱)مؤسسات× ۲(ادارات ۳(دانشگاه ۴(وزارتخانه ها

۶ •کدام مؤسسه در زمان وقوع حوادث طبیعی یا جنگها به کمک مردم می شتابد؟

۱)بهزیستی ۲(جمعیت هلال احمر× ۳(کمیته امداد ۴(تأمین اجتماعی

۷. جمله « پس از درک احساس فرد حادثه دیده ، به کمک او بشتابیم » کدام مفهوم را می رساند؟

۱)همدلی ۲(همدردی× ۳(انسان دوستی ۴(احساس مسئولیت

۸ •طبق قانون ، فرد باید این بیمه را انجام دهد•

۱)اختیاری ۲(اجباری × ۳(احتمالی ۴(داوطلبانه

۹ •مؤسسه ای که شما را بیمه کرده است چه نامیده می شود؟

۱)بیمه شونده ۲(بیمه گذار ۳(بیمه دار ۴(بیمه گر×

۱۰ • داشتن دفترچه ی بیمه ی درمان ، مربوط به کدام یک از انواع بیمه هاست؟

۱)بیمه ی عمر ۲(بیمه ی بیکاری ۳(بیمه ی از کار افتادگی ۴(بیمه ی بهداشت و درمان×

درس ۷ تولید و توزیع

نکات مهم درس

تو لید محصول به منظور رفع نیاز و خواسته های انسان است

تولید محصول به ۲ صورت انجام می گیرد

کالا کیف، کفش و....

خدمات آموزش، بیمه و...

عوامل لازم برای تولید:

منابع طبیعی خاک، آب و...

سرمایه ماشین آلات، ساختمان و...

نیروی انسانی دارای دانش و مهارت لازم باشد

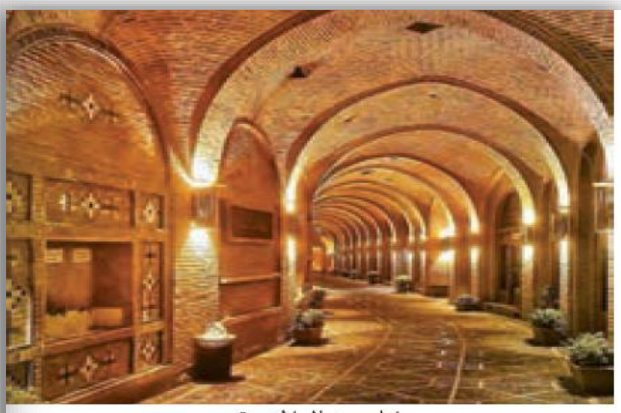
مشاغل و فعالیتهای اقتصادی در ۳ گروه خلاصه می شوند:

کشاورزی صنعت خدمات

توزیع یعنی(پخش کردن) فعالیتی که بین تولیدکننده و مصرف کننده رابطه برقرار می کند

بازارهای قدیم: محل داد وستد اقتصادی سهیم در امور

بازار سعد السلطنه ـ قزوین

سؤالات متن

۱-چرا انسان تولید می کند؟ برای آنکه بتواند به زندگی خود ادامه دهد، باید تولید کند و از گذشته تا امروز، هیچ گاه ادامهٔ زندگی انسان بدون تولید امکان پذیر نبوده است

۲-تولید محصول به چه منظور است؟

به منظور رفع نیازها و خواسته های انسان است

۳-تولید محصول ممکن است به چند صورت باشد؟

ممکن است بصورت کالا باشد مانند کفش، کیف،

... یخچال و ... یا ممکن است خدمات باشد مانند خدمات پزشکی، آموزش، بیمه و

۴-عوامل تولید را نام ببرید؟

۱-منابع طبیعی ۲-سرمایه ۳-نیروی انسانی

۵-منابع طبیعی چیست؟

آنچه در طبیعت وجود دارد مانند آب، خاک، جانوران، جنگل ها، معادن)نفت،گاز،زغال سنگ،آهن و...(منابع طبیعی هستند

۶-برای آنکه انسان بتواند کالا و وسایل تولید کند چه کارهایی باید انجام دهد؟

باید از امکانات و منابع طبیعی که خداوند در اختیار بشر قرار داده استفاده کند

۷-سرمایه چیست؟ و شامل چه چیزهایی می شود؟

انسان برای آنکه از منابع طبیعی استفاده و آنها را به کالا تبدیل کند به ابزار و تجهیزاتی نیاز دارد. این تجهیزات سرمایه نام دارد. منابع مالی، ماشین آلات، ابزار کار و زمین یا ساختمان

۸-چرا نقش نیروی انسانی در تولید بسیار مهم است؟

اگر کار و تلاش انسان نبود، چیزی تولید نمی شد و آدمیان نمی توانستند به زندگی ادامه بدهند.

۹-برای تولید هر محصولی، نیروی انسانی باید .. دانش .. و ..مهارت .. لازم را داشته باشد

۱۰-انسان ها همواره به صورت ..گروهی.. و .. اجتماعی.. زندگی کرده اند

۱۱-تقسیم کار در جامعه چگونه بوجود آمد و شغل های گوناگون ایجاد شد؟

در گذشته های دور با رونق کار کشاورزی تولید محصول زیاد شد. با تولید غذای کافی دیگر همه مجبور به کار کشاورزی نبودند و به تدریج افراد دیگر توانستند به کارهای دیگر بپردازند و در برخی کارها مهارت پیدا کنند. بدین ترتیب تقسیم کار در جامعه به وجود آمد. هرکس تولید یک یا چند کالا را برعهده گرفت و شغل های گوناگون پدید آمد

۱۲- امروزه هیچ کس توانایی تأمین همهٔ نیازهای خود را ندارد. صحیح(*) غلط

۱۳-به طور کلی مشاغل و فعالیت های اقتصادی را می توان در چند گروه طبقه بندی کرد؟

سه گروه: کشاورزی - صنعت - خدمات

۱۴-توزیع در لغت به چه معناست؟

به معنی پخش کردن است

۱۵-توزیع را تعریف کنید؟

توزیع فعالیتی است که بین تولید کننده و مصرف کننده رابطه برقرار می کند

۱۶-تولید کنندگان چگونه محصولات خود را به دست مشتریان می رسانند؟

آنها سعی می کنند بازارهای مصرف را پیدا کنند، به روش های مختلف کالاهای خود را تبلغ کنند و از افراد یا مؤسساتی برای پخش محصولات خود در بازارهای مصرف دور و نزدیک کمک بگیرند

۱۷-فروشنده ای که می خواهد کسب حلال داشته باشد چه کارهایی باید انجام دهد؟

باید از کم فروشی و گران فروشی پرهیز کند

۱۸ -در آمد حاصل از کم فروشی و گران فروشی .. حرام.. است

فعالیت ها

۱-الف(یک روز خود را مجسم کنید. سپس همهٔ کالا هایی را که در یک روز از آنها استفاده کرده اید (اعم از خوراک، پوشاک، نوشت افزار، وسایل حمل و نقل و...) روی کاغذ بنویسید. سپس بگویید

اگر این کالاها تولید نشده بودند چه اتفاقی می افتاد؟

نیازهای انسان به راحتی تأمین نمی شد و زندگی سخت می شد

این کالاها در کجا و توسط چه کسانی تولید می شوند؟

در کارخانه ها یا مزارع کشاورزی توسط تولید کننده ها

ب(دو مورد از کالاها را انتخاب کنید و بگویید تولیدکنندگان برای تولید آنها به چه چیزهایی نیاز داشته اند؟

کفش نیاز به نیروی انسانی و تجهیزات مانند چسب – چرم و...

سیب هم به نیروی انسانی آب نور خورشید خاک و.... نیاز دارد تا تولید شود

۲- به نظر شما کدام یک از عوامل تولید مهم ترند؟ چرا؟

در بین عوامل تولید، نیروی انسانی نقش محوری دارد. به عبارت دیگر انسان با نیروی فکر و کار خود میتواند منابع طبیعی را استخراج و به وسایل مورد نیاز خود تبدیل کند. همچنین انسان ابزار و وسایل کار و تولید را ابداع و اختراع کرده است.

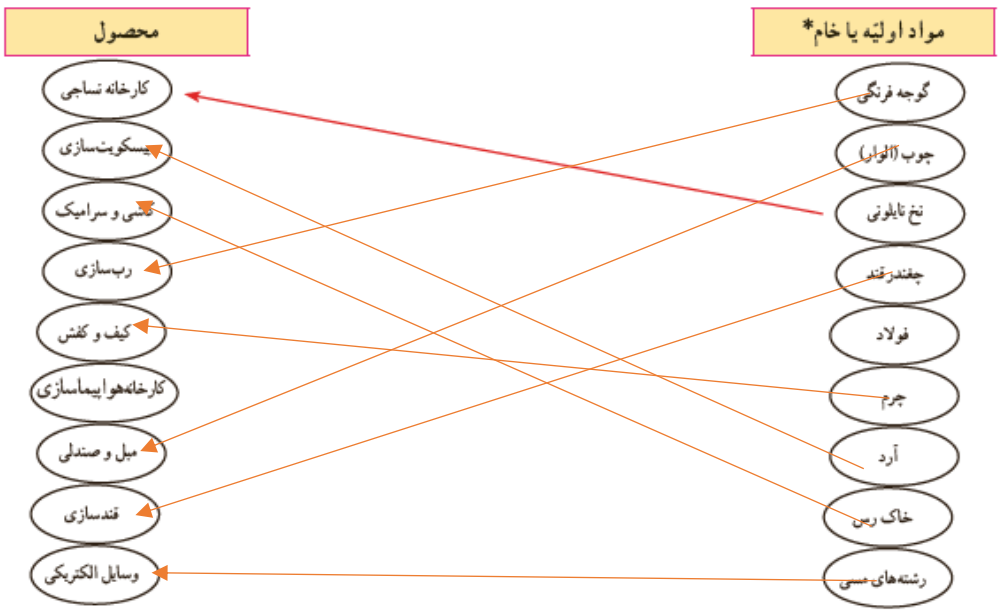
۳- به نظر شما اگر بخواهیم تولید امروز را با گذشته مقایسه کنیم کدام عوامل تولید بیشتر تغییر کرده اند؟ یک مثال بزنید.

به نظر میرسد ابزار تولید بیشترین تغییر را داشته اند. این ابزار در واقع همان سطح فناوری در هر دوره تاریخی است. سایر عوامل تغییرات محدودتری داشته اند. البته پیشرفت ابزار تولید خود موجب شده است که منابع طبیعی با سرعت و شدت بیشتری استخراج شوند یا این پیشرفت، قدرت و توانایی انسان را برای تولید بیشتر و ابداعات جدید، افزایش داده است. بیشترین تغییرات در ابزارتولید مربوط به دو سه قرن اخیر پس از انقلاب صنعتی است که استفاده از ماشین بخار و جایگزینی ماشین به جای نیروی انسانی،شکل عمومی به خود گرفته است

۴- کاربرگهٔ شمارهٔ (۲)را در کلاس کامل کنید.

کاربرگهٔ شمارهٔ (۲) کشاورزی، صنعت و خدمات

الف) هریک از مواد اولیهٔ زیر مربوط به کدام صنعت است؟ با خط به هم مربوط کنید.

ادامه کاربرگ شماره (۲)

ب(هریک از واحدهای زیر نمایانگر فعّالیت در کدام بخش کشاورزی، صنعت یا خدمات هستند؟

فعّالیت	بخش	فعّالیت	بخش
قالیشویی	**خدمات**	آرایشگا ه	**خدمات**
تولیدماکارونی	**صنعت**	پرورش زنبورعسل	**کشاورزی**
پلیس +۱۰	**خدمات**	بیمه	**خدمات**
خودروسازی	**صنعت**	خشکشویی	**خدمات**
تولیدقارچ	**کشاورزی**	نساجی	**صنعت**
دامداری	**کشاورزی**	سیمان سازی	**صنعت**
مبل سازی	**صنعت**	مرغداری	**کشاورزی**
خواروبارفروشی	**خدمات**	کمپوت(خوشاب)سازی	**صنعت**
مهمانسرا	**خدمات**	فوریت های پزشکی اورژانس	**خدمات**

۵ بعضی از خانواده ها سعی می کنند بخشی از نیاز های خودشان را با تولید خود برطرف کنند. اگر در خانواده خودتان یا بستگان و آشنایان چنین کار تولیدی ای مشاهده کرده اید در کلاس بگویید. تولید لباس

۶ بعضی خانواده ها محصولاتی را برای فروش و کسب درآمد تولید می کنند. اگر چنین چیزی را مشاهده کرده اید در کلاس مطرح کنید. پاسخ به عهده دانش آموز

۷ همفکری کنید و طرح و پیشنهاد بدهید: آیا می توانید در مدرسه فعالیت تولیدی داشته باشید؟ ممکن است دانش آموزان بتوانند با هماهنگی شما و مسئولان مدرسه در فضایی از مدرسه برای مثال سبزیجات بکارند و پرورش دهند یا محصولی را برای ارائه به سایر دانش آموزان آماده کنند.

۸ پرس وجو کنید آیا در شهر شما بازار قدیمی یا بازار هفتگی وجود دارد؟ این بازار در کدام منطقه قرار گرفته و چه چیزهایی در آن فروخته می شود؟

پاسخ به عهده دانش آموز

۹ اگر در آینده فروشندۀ کالا یا محصولی باشید، چه نکاتی را رعایت می کنید؟ با مشتری ها چگونه رفتار می کنید؟

توجه به موضوع عدم گرانفروشی و کم فروشی و غلّ وغش در فروش و توجه به اصول کسب و کار حلال

سؤالات چهارگزینه ای

۱.به طور کلی مشاغل و فعالیت های اقتصادی به چند گروه تقسیم می شوند؟

۱)کشاورزی ، تولیدی ، خدمات ۲ (تولیدی ، کشاورزی ، صنعتی

۳(خدمات ، صنعتی ،تولیدی ۴(کشاورزی ، صنعتی ، خدمات×

۲.نقش کدام یک از عوامل زیر در تولید بسیار مهم است ؟

۱) منابع طبیعی ۲(سرمایه ۳(نیروی انسانی× ۴(امکانات

۳.کدام یک از موارد زیر ، سرمایه محسوب نمی شود؟

۱)ماشین آلات ۲(ابزار کار ۳(زمین یا ساختمان ۴(معادن×

۴.نیروی انسانی برای تولید هر محصولی باید آن را داشته باشد.

۱)تجربه و دانش ۲(مهارت و دانش× ۳(مهارت و تجربه ۴(تجربه و وسایل مورد نیاز

۵.تمام گزینه ها خدمات هستند به جزء گزینه ی.....

۱)بیمه ۲(حمل و نقل ۳(پرستاری کردن ۴(تولید کیف و کفش×

۶.کدام یک از مشاغل زیر خدماتی است.

۱)مبل سازی ۲(پرورش زنبور عسل ۳(آرایشگری× ۴(نساجی

۷.کدام یک از مشاغل زیر خدماتی نیست.

۱)اورژانس ۲(مهمانسرا ۳(آرایشگری ۴(مرغ داری×

۸.کدام یک از فعالیت های زیر، بین تولید کننده و مصرف کننده ارتباط برقرار می کند ؟

۱)توزیع × ۲(تبلیغ ۳(نیرو ی کار ۴(خدمات

۹.کدام یک از موارد زیر از عوامل تولید نمی باشد ؟

۱)منابع طبیعی ۲(تبلیغات× ۳(سرمایه ۴(نیروی کار

۱۰. کدام یک از عوامل زیر مربوط به سرمایه است ؟

۱)معادن ۲(ماشین الات× ۳(نیروی انسانی ۴(جنگل ها

درس هشتم مصرف

نکات مهم درس

مصرف کننده کسی است که کالا و خدمات را بهمنظور رفع نیازهای خود میخرد.

مصرف یعنی استفاده از کالا و خدمات بهمنظور رفع نیازها.

امروزه مبادله با پول و کارت خرید اعتباری بیشتر بین مردم رواج دارد.

اقدامات لازم برای رعایت احترام به حقوق مصرف کنندگان:

۱ قوانین و مقررات: به منظور حفظ حقوق مصرف کنندگان، قوانین و مقرراتی وضع شده است که تخلّف از آنها موجب جریمه یا مجازات می شود؛

۲ برچسب مشخصات کالا: تولیدکنندگان موظّف اند روی برچسب کالا ها اطلاعات و ویژگی های آن کالا را بنویسند و در اختیار مشتری قرار دهند.

۳ کالاهای قاچاق: خرید و فروش کالاهایی که به صورت قاچاق و غیرقانونی وارد کشور می شوند، علاوه بر آنکه سبب ضعیف شدن اقتصاد کشور و تعطیل شدن کارخانه ها می شود، مجازات نیز دارد.

۴ استاندارد یک کلمه انگلیسی به معنای نمونه قابل قبول. یعنی تولیدکننده هر کالایی، باید یک سری ویژگی هایی را برای تولید کالا رعایت کند.

۵ ضمانت: برخی از کالاها که کارکرد طولانی مدّت دارند، برای زمان معینی توسط تولید کننده یا فروشنده، ضمانت می شوند.

مصرف گرایی یعنی اینکه بدون داشتن نیاز واقعی بخواهیم برای تفریح یا خودنمایی و چشم همچشمی با دیگران کالاهایی را بخریم.

در جوامع امروز، مصرف گرایی به شدت به محیط زیست آسیب رسانده است. انسان ها موادّ اولیه را از طبیعت می گیرند و با آنها کالا تولید می کنند و بعد دوباره به صورت زباله به طبیعت برمی گردانند.

سؤالات متن

۱-مصرف کننده چه کسی است؟

مصرف کننده کسی است که کالاها و خدمات را به منظور رفع نیازهای خود می خرد.

۲-امروزه خرید و فروش کالا و خدمات به وسیلهٔ پول انجام می شود. صحیح(*) غلط

۳-امروزه علاوه بر پول کاغذی ازشیوه های دیگری برای مبادله استفاده می شود. یکی از این شیوه ها..کارت خریداعتباری ..است.

۴-خریدار چگونه از کارت خرید اعتباری خود استفاده می کند؟

خریدار با استفاده از کارت خرید اعتباری خود به ازای مبلغ کالا از پولی که در بانک دارد برداشت و به حساب فروشنده واریز می کند.

۵-هر زمان که شما چیزی می خرید .. مصرف کننده .. هستید. .

۶-تولیدکنندگان و توزیع کنندگان نیز خود .. مصرف کننده .. هستند.

۷-سه مورد از حقوق مصرف کننده را بنویسید؟

۱-قوانین و مقررات ۲-برچسب مشخصات کالا ۳-استاندارد

۸-به منظور حفظ حقوق مصرف کننده چه قوانینی وجود دارد؟

۱-طبق قانون اگر کسی در مواد خوردنی و آشامیدنی و آرایشی و بهداشتی رنگ ها و مواد تقلبی به کار ببرد، حتی اگربه مصرف کننده آسیبی نرسیده باشد به زندان محکوم می شود.

۲-کسی نمی تواند بدون گرفتن مجوز، کارگاه تولید مواد غذایی یا سایر کالاها تأسیس کند.

۹-روی برچسب مشخصات کالا چه مواردی درج شده است؟

روی این برچسب ها اطلاعاتی از قبیل شمارهٔ جواز تولید، نشانی محل کارخانه یا محل تولید، قیمت کالا، مواد بکاررفته در آن و تاریخ مصرف)در مورد مواد غذایی و بهداشتی(و نکات ایمنی و ... درج شده است.

۱۰- استاندارد به چه معناست؟ توضیح دهید؟

استاندارد به معنی نمونهٔ قابل قبول است . تولید کنندهٔ هر کالایی باید یک سری ویژگی ها و معیارهایی را برای تولید یک کالا رعایت کند.

۱۱- تولید کنندگان هر کالا باید چه ویژگی و معیارهایی را رعایت کنند؟توضیح دهید.

در یک ماده خوراکی استاندارد)بیسکویت، رب گوجه، روغن و ...(باید مواد افزودنی یا رنگ های مجاز و نظایر آن به حدی باشد که به بدن آسیبی نرساند. یا در مواد بهداشتی)کرم، شامپو، مایع ظرفشویی، صابون و ...(مواد شیمیایی به کار رفته باید به اندازهٔ لازم باشد تا به پوست و بدن آسیب نرساند.

۱۲-آیا استاندارد مربوط به کالای خاصی است؟ (با ذکر مثال)

خیر، استاندارد مربوط به همهٔ کالاها است. برای مثال وسایل الکتریکی و وسایل گرمایشی مانند بخاری اگر استاندارد نباشد ایمنی استفاده کنندگان را به خطر می اندازد.

۱۳- در ایران استاندارد بودن کالا چگونه کنترل می شود؟

در ایران سازمانی به نام سازمان ملی استاندارد ایران وجود دارد.

۱۴- وظیفهٔ سازمان ملی استاندارد ایران چیست؟

این سازمان ابزار لازم برای آزمایش وسایل و کالاها را در اختیاردارد. بیشتر تولیدکنندگان وسیله یا ماده ای را که تولید می کنند به این سازمان می فرستند تا کیفیت آن بررسی شود.

۱۵- علامت استاندارد کالا نشانهٔ چیست؟

خریدار می تواند با توجه به علامت استاندارد به کیفیت جنسی که می خرداطمینان داشته باشد.

۱۶- قاچاق کالا چه تأثیری بر اقتصاد کشور دارد؟

خرید و فروش کالاهایی که به صورت قاچاق و غیرقانونی وارد کشور می شوند، علاوه بر آنکه سبب ضعیف شدن اقتصاد کشور و تعطیل شدن کارخانه ها می شود، مجازات نیز دارد.

۱۷- چه نوع کالاهای دارای ضمانت هستند؟

برخی از کالاها که کارکرد طولانی مدّت دارند، برای زمان معینی توسط تولید کننده یا فروشنده، ضمانت می شوند.

۱۸مسئولیت مصرف کننده، ..مصرف درست .. است.

۱۹- مصرف یعنی چه؟

مصرف یعنی استفاده از کالا و خدمات به منظور رفع نیازها

۲۰- مصرف گرایی یعنی چه؟

مصرف گرایی یعنی اینکه بدون داشتن نیاز واقعی بخواهیم برای تفریح یا خودنمایی و چشم و همچشمی با دیگران کالاهایی را بخریم.

۲۱- از نظر دین اسلام تولید و مصرف کالا برای چیست؟

تولید و مصرف کالا برای رفع نیاز انسان است تا او بتواند به کارهای مهم تر بپردازد.

۲۲- قرآن در بارهٔ ریخت و پاش کنندگان چه می فرماید؟

همانا(مبذرین)ریخت و پاش کنندگان برادران شیاطین اند.

۲۳- اسراف و ریخت و پاش .. گناهی بزرگ .. است.

۲۴- امام سجاد)ع(در صحیفهٔ سجادیه در مورد مصرف درست چه می فرمایند؟

می فرمایند: خداوندا، راه های صحیح مصرف و اندازه نگه داشتن در معیشیت را به من تعلیم فرما و به لطف خود مرا از تبذیر دور کن.

۲۵- در جوامع امروز، مصرف گرایی به شدت به ..محیط زیست .. آسیب رسانده است.

۲۶- در گذشته به چه روش هایی زباله ها را از محیط زندگی دور می کردند؟

زباله ها را می سوزانند یا در مناطقی از زمین دفن می کنند.

فعالیت ها

۱ به نظر شما با توجه به آنچه دربارۀ سرگذشت پول گفته شد کدام شکل مبادلۀ پول بهتر است؟ آیا راه های دیگری نیز برای مبادله می شناسید؟

پول کاغذی بهتر است – چک پول ها- کارت های بانکی- کارت های اعتباری و خریدهای اینترنتی

۲ با راهنمایی معلّم به طور گروهی تعدادی برچسب از کالاهای مختلف)موادغذایی و نوشیدنی ها، لباس، اسباب بازی، لوازم بهداشتی مانند صابون، کرم،شامپو و...(تهیه کنید و به کلاس بیاورید و آنها را بررسی کنید.

هر برچسب چه اطلاعاتی دربارۀ کالا به شما می دهد؟ دوست داشتید چه اطلاعات دیگری دربارۀ آن کالا داشته باشید؟

تاریخ تولید وانقضاء – علامت استاندارد – شماره پروانه ساخت – شماره پروانه بهداشت- آدرس ومحل تولید-قیمت کالا - مواد به کارفته در آن – هشدارها ونکات ایمنی

۳ به مدت چند هفته به کالاهایی که مصرف می کنید دقت کرده و برچسب آنهایی را که نشان استاندارد دارندبه کلاس بیاورید.بین دو کالای مشابه که یکی مهر استاندارد دارد و دیگری ندارد کدام را انتخاب می کنید؟ چرا؟کالایی که مهر استاندارد دارد- زیرا مطمئن تر وسالم تراست

۴ آیا می دانید علامت روبه رو چیست؟ دربارۀ آن تحقیق کنید.

علامت سیب سلامت است که نشان و علامت سازمان غذا و دارو است این نشان را بر روی محصولاتی قرار می دهند که فاکتورهایی سلامتی که این سازمان تعیین کرده داشته باشند.

۵ جنبه هایی از مصرف گرایی را که در محل زندگیتان می بینید بیان کنید و دربارۀ آنها اظهار نظر نمایید.

هر سال وسائل منزل را عوض کردن -چشم و هم چشمی و ریخت وپاش درمهمانی ها وجشن ها

۶ مصرف گرایی چه آسیب های اخلاقی برای مردم ایجاد می کند؟

مدگرایی، خودنمایی، چشم و هم چشمی، تجمل گرایی و اسراف. کاهش روابط اجتماعی . اختلافات خانوادگی

۷ تحقیق کنید این علامت که بر روی برچسب بسته بندی برخی کالاها وجود دارد، نشانه چیست؟

یک علامت بین المللی است که برای عمل بازیافت مواد، برگزیده شده است. این علامت شامل سه پیکان است که همدیگر را دنبال می کنند و به معنی چرخه بی پایان است.

سؤالات چهار گزینه ای

۱- .کدام یک از موارد زیر مربوط به برچسب مشخصات کالا نمی باشد ؟

۱)آدرس محل کارخانه یا محل تولید ۲(قیمت کالا

۳(تاریخ مصرف ۴(به کارگیری رنگ و مواد تقلّبی×

۲ .استفاده از کالا و خدمات به منظور رفع نیازها را چه می گویند؟

۱)مصرف × ۲(تولید ۳(توزیع ۴(استاندارد

۳ .کدام یک از موارد زیر از حقوق مصرف کننده محسوب نمی شود ؟

۱)قوانین و مقررات ۲(استاندارد

۳(برچسب مشخصات کالا ۴(استفاده از کارت خرید اعتباری×

۴ .شماره جواز تولید، مربوط به کدام یک از حقوق مصرف کننده می باشد ؟

۱) قوانین و مقررات ۲(استاندارد ۳(برچسب مشخصات کالا× ۴(موسسه تحقیقات صنعتی

۵ .در جوامع امروزی، مصرف گرایی به شدت به .....آسیب رسانده است.

۱)خانواده ۲(محیط زیست× ۳(موسسات ۴(مراکز بهداشتی و درمانی

۶ .امام سجاد)ع(در یکی از دعاهای صحیفه ی سجادیه، از خداوند می خواهد به لطف خود، چه چیز را از او دور کند ؟

۱)حسد ۲ (تبذیر× ۳(شیطان ۴(خودنمایی

درس ۹ من کجا زندگی می کنم؟

نکات مهم درس

هر مکان ویژگی هایی دارد. این ویژگی ها دو نوع هستند: ویژگی های طبیعی، ویژگی های انسانی.

ویژگی های طبیعی: مثل موقعیت جغرافیایی، نوع آب و هوا، ناهمواری ها، رودها، پوشش گیاهی و زندگی جانوری و... .

ویژگی های انسانی: مثل تعداد جمعیت، فعالیت های اقتصادی، سواد، زبان، آثار تاریخی و... .

دانش جغرافیا به ما کمک می کند که ویژگی های طبیعی و انسانی مکان های مختلف را بشناسیم و رابطه ی بین این ویژگی ها را بفهمیم.

چه وسایلی به شناخت محیط زندگی کمک می کند؟

۱- نقشه: نقشه ها انواع گوناگون دارند و هر کدام از آن ها اطلاعات خاصی به ما می دهند. نقشه، تصویری افقی از سطح زمین است که به نسبت مورد نیاز کوچک شده است. در زیر هر نقشه، شما خطی مشاهده می کنید که به آن مقیاس خطی می گویند و با استفاده از آن می توانید فاصله ی واقعی مکان ها را روی زمین محاسبه کنید.

۲- عکس: عکس های معمولی با دوربین از مناظر طبیعی، شهر ها، خانه ها و فعالیت های انسانی گرفته می شود. از عکس های هوایی برای تهیه ی نقشه های جغرافیایی استفاده می شود. این عکس ها با دوربین هایی که در هواپیما نصب شده گرفته می شود. تصویر ماهواره ها تهیه و به زمین فرستاده می شود. از این تصاویر نیز اطلاعات زیادی درباره ی مکان ها به دست می آوریم.

۳- کره جغرافیای : کره ی جغرافیایی نمونه ی کوچکی از کره ی زمین است که می توان شکل واقعی بخش های مختلف سیاره ی زمین را روی آن مشاهده کرد.

۴- کتاب ها و فرهنگ نامه ها

۵ -رایانه و اینترنت

سؤالات متن

۱ هر مکان دارای چند نوع ویژگی است؟

دو نوع : ۱- ویژگی های طبیعی ۲- ویژگی های انسانی

۲- ویژگی های طبیعی یک مکان شامل چه مواردی است؟

شامل موقعیت جغرافیایی، نوع آب و هوا، ناهمواری ها،رودها، پوشش گیاهی، زندگی جانوری و...

۳- ویژگی های انسانی یک مکان شامل چه مواردی است؟

شامل تعداد جمعیت، فعالیت های اقتصادی، سواد، زبان، آثار تاریخی و ...

۴-دانش جغرافیا چه کمکی به ما می کند؟

به ما کمک می کند که ویژگی های طبیعی و انسانی مکان های مختلف را بشناسیم و رابطهٔ بین این ویژگی ها را بفهمیم.

۵-جغرافی دان ها معمولا کار خود را چگونه آغاز می کنند؟

کار خودشان را با پرسش هایی در بارهٔ یک مکان آغازمی کنند و سپس در بارهٔ این پرسش ها تحقیق می کنند تا پاسخ آنها را پیدا کنند.

۶-پرسش های جغرافیایی با چه کلماتی آغاز می شود؟

با کلماتی مانند کجا؟ چرا؟ چگونه؟ چه موقع؟ و چه کسانی.

۷-جغرافی دانان از چه ابزار و وسایلی برای شناخت محیط استفاده می کنند؟

نقشه - عکس - کرهٔ جغرافیایی - کتابها و فرهنگ نامه ها - رایانه و اینترنت.

۸-چرا نقشه وسیلهٔ مهمی در جغرافیا است؟

زیرا از طریق آن اطلاعات زیادی به دست می آوریم، نقشه ها محل دقیق پدیده های طبیعی مانند کوه، رود، جنگل و پدیده های انسانی مثل راه ها، پل ها، سدها و ... را نشان می دهند.

۹-چند مورد از انواع گوناگون نقشه ها را نام ببرید؟

نقشهٔ ناهمواری ها، نقشهٔ تقسیمات کشوری)استان ها(، نقشهٔ راه ها، نقشهٔ گردشگری و اطلس ها.

۱۰- نقشه را تعریف کنید؟

نقشه، تصویری از سطح زمین است که به نسبت مورد نیاز کوچک شده است.

۱۱- مقیاس خطی چیست؟ و چه کمکی به ما می کند؟ در زیر هر نقشه، خطی را مشاهده می کنید که به آن مقیاس خطی می گویند و با استفاده از آن می توانید فاصلهٔ واقعی مکان ها را روی زمین محاسبه کنید.

۱۲-انواع عکس های جغرافیایی را نام ببرید؟

عکس های معمولی - عکس های هوایی - تصاویر ماهواره ای.

۱۳- عکس های معمولی را در جغرافیا توضیح دهید؟

عکس های معمولی با دوربین از مناظر طبیعی، شهرها، خانه ها و فعالیت های انسانی گرفته می شود.

۱۴-عکس های هوایی را توضیح دهید؟

برای تهیهٔ نقشه های جغرافیایی استفاده می شود. این عکس ها با دوربین هایی که در هواپیما نصب شده گرفته می شود.

۱۵- تصاویر ماهواره ای را توضیح دهید؟

تصاویر ماهواره ای توسط ماهواره ها تهیه و به زمین فرستاده می شوند. ازاین تصاویر نیز اطلاعات زیادی در بارهٔ مکان ها به دست می آوریم.

۱۶- کرهٔ جغرافیایی چیست؟

کرهٔ جغرافیایی نمونهٔ کوچکی از کرهٔ زمین است که می توان شکل واقعی بخش های مختلف سیارهٔ زمین را روی آن مشاهده کرد.

۱۷- از کتاب ها و فرهنگ نامه های جغرافیایی چه اطلاعاتی می توان بدست آورد؟

با مطالعهٔ آنها می توانیم با مکان های مختلف و شیوه های زندگی مردم در این مکان ها آشنا شویم.

۱۸-رایانه و اینترنت چه کمکی به آموزش جغرافیا می کند؟

می توانیم اطلاعات بسیار خوبی در بارهٔ موضوعات جغرافیایی به دست بیاوریم. امروزه از (CD) از لوح های فشرده طریق وارد شدن به پایگاه های اینترنتی، می توان اطلاعات را به صورت متن، تصویر، نقشه و حتی فیلم بدست آورد

فعالیت ها

۱- متن را بخوانید. با همفکری یکدیگر بگویید شهری که مهدیه در آن زندگی می کند چه تفاوت ها و چه شباهت هایی باروستای سامان دارد؟ مقایسه کنید.

روستای مهدیه دردامنه کوه های البرز قرار گرفته وبه علت مجاورت با کویر آب وهوای گرم وخشکی دارد.و زمین های آن پوشیده از شنزار ونمکزار است کشاورزی محدودی دارد...

اما روستای سامان در استان مرکزی دامنه جنوبی کوه های خرقان واقع شده دشت حاصلخیزی است که به خاطر وجود آب در آن کشاورزی رونق دارد.

۲- به چند گروه تقسیم شوید. هرگروه تعدادی پرسش دربارۀ محل زندگی خودتان بنویسید. (نیازی به پاسخ دادن به پرسش ها نیست). هر گروهی که تعداد بیشتری پرسش طرح کند، امتیاز بیشتری می گیرد.

هدف از این پرسش تقویت مهارت طرح سؤال است که اولین مقدمه هر کاوشگری است. پاسخ به عهده دانش آموز

۳- آیا روی دیوار کلاس شما نقشه ای نصب شده است؟ چه نقشه ای؟

پاسخ به عهده دانش آموز

۴- اکنون کتاب را ورق بزنید و نقشۀ گردشگری، ناهمواری ها، تقسیمات کشوری و راه ها را پیدا کنید و به یکدیگر نشان دهید.هر کدام از این نقشه ها چه چیز هایی را نشان می دهند؟

نقشه ناهمواری ها: کو ههها، جلگه ها، قله های بلند، کوهپایه ها با رنگ قهوه ای تا زرد کم رنگ و ارتفاعات با رنگ سبز مشخص شده است.

نقشۀ گردشگری: هتل ها، بوستان ها، فضای سبز، ترمینال، فرودگاه، موزه ها، بناهای تاریخی و...

نقشۀ تقسیمات کشوری: استان ها، مراکز استان، شهرستان ها و...

نقشۀ راه ها: را ههای اصلی و فرعی، بزرگراه و آزاد راه، پمپ بنزین، پل، راه آهن و...

۵- اگر بخواهید از میدان انقلاب به تقاطع کارگر شمالی و بلوار کشاورز بروید، چه مسافتی (چند متر)را باید طی کنید؟

از میدان انقلاب تا ابتدای بلوار کشاورز، روی نقشه حدود ۴ سانتی متر است که روی مقیاس مدرج معادل ۸۰۰ مترخواهد بود.

۶- اگر بخواهید از میدان انقلاب تا چهارراه فلسطین بروید چند متر را طی می کنید؟ چند کیلومتر؟

از میدان انقلاب تا چهارراه فلسطین نیز حدود ۵ سانتی متر است که روی مقیاس مدرج معادل ۱۱۰۰ متر می باشد

یک کیلومتر و ۱۰۰ متر(۱۰۰ / ۱۰۰۰)

۷- عکس های ۱ و ۲ را با هم مقایسه کنید و بگویید از هر تصویر چه چیزهایی دربارۀ ویژگی های طبیعی یا انسانی این منطقه ها می توانید حدس بزنید؟ چرا؟

عکس شماره ۱: یک روستا را نشان می دهد.روستا در دامنه کوه واقع شده است و جاذبه گردشگری دارد؛ چون در این منطقه صنایع دستی نیز برای فروش گذاشته شده اند. خانه های این روستا حالت پلکانی دارند. ودر منطقه کوهپایه ای واقع شده. احتما لا بخشی از درآمد مردم این روستا از طریق گردشگری و فروش کالا به مسافران تأمین می شود

عکس شماره ۲: یک دشت سرسبز میانکوهی را نشان می دهد. بارش برف و باران کافی در منطقه، موجب روئیدن مراتع در کوه ها شده و منطقه برای پرورش دام مساعد است و فعالیت دامداری می تواند برای مردم درآمد داشته باشد.احتمالا این منطقه مستعد زندگی کوچ نشینی است.

۸ - اگر تاکنون عکسی از ویژگی های طبیعی یا انسانی محیط زندگی خود گرفته اید، به کلاس بیاورید و روی تابلو نصب کنید.

پاسخ به عهده دانش آموز

۹-آیا می دانید که مسلمانان از پیش گامان دانش جغرافیا بودند و نقش ههای فراوانی از جهان و نقاط مختلف آن تهیه کرده اند؟دانش و کتاب های این عالمان مسلمان، در پیشرفت جغرافیا در جهان، مؤثر بوده است. چند نفر از جغرافی دانان مسلمان را شناسایی و در کلاس معرفی کنید. سپس با کمک معلم خود، چند نقشه قدیمی را که بدون ابزارهای جدید ترسیم شده اند، در کلاس بیاورید و درباره آنها گفت وگو کنید.

دانشمندان مسلمان همچون مسعودی - ابوزید بلخی- ابوریحان بیرونی و....

۱۰- به طور گروهی در کتابخانه مدرسه یا سایر کتابخان ههای جست وجو کنید و کتابی که دربارۀ یک مکان یا مردم یک منطقه اطلاعاتی به ما می دهد پیدا کنید و به کلاس بیاورید.

پاسخ به عهده دانش آموز

۱۱- اگر در مدرسه به رایانه، لوح های فشرده و اینتر نت دسترسی دارید، با راهنمایی معلم دربارۀ ویژگی های یک مکان و نقشۀ آن، جست وجو کنید و اطلاعاتی به دست بیاورید.

پاسخ به عهده دانش آموز

سؤالات چهارگزینه ای

۱-برای تهیه ی نقشه های جغرافی از کدام یک از عکس های زیر استفاده می شود؟

۱)معمولی ۲(هوایی× ۳(ماهواره ای ۴(دیجیتالی

۲- نمونه کوچکی از کره ی زمین است که می توان شکل واقعی بخش های مختلف سیاره ی زمین را روی آن مشاهده کرد.

۱)نقشه ۲(کره ی جغرافیایی× ۳(عکس ۴(فرهنگ نامه

۳- فعالیت های اقتصادی مربوط به کدام یک از ویژگی های زیر است ؟

۱)انسانی× ۲(طبیعی ۳(سیاسی ۴(اجتماعی

۴- جغرافی دان ها معمولا کار خودشان را با پرسش هایی درباره ی یک .... آغاز می کنند.

۱)مکان× ۲(زمان ۳(فضا ۴(زمان و فضا

۵- مهم ترین وسیله ی آموزشی در جغرافیا چه نام دارد؟

۱)نقشه× ۲ (عکس های جغرافیایی ۳(کره جغرافیایی ۴(فرهنگ های جغرافیایی

۶-کدام مورد محل دقیق پدیده های طبیعی مانند کوه، رود را نشان می دهند؟

۱) کره جغرافیایی ۲(عکس های جغرافیایی ۳(نقشه× ۴(فرهنگ های جغرافیایی

۷- کدام یک از موارد زیر، از ویژگی های انسانی نمی باشد؟

۱)تعداد جمعیت ۲(سواد ۳(موقعیت جغرافیایی× ۴(آثار تاریخی

۸- چگونه می توان فاصله دقیق مکان ها را روی زمین محاسبه کرد ؟

۱)مقیاس خطی× ۲(راهنمای نقشه ۳(دوربین ها ۴(نقشه

۹- ازچه طریق می توان اطلاعاتی به صورت متن ، تصویر، نقشه و حتی فیلم به دست آورد؟

۱) اینترنت× ۲(اطلس ۳(کره ی جغرافیایی ۴(عکس

۱۰- در کدام یک از نواحی زیر علفزارهایی روییده است که از آن ها به عنوان چراگاه استفاده می شود؟

۱)دشت ۲(کوهپایه× ۳(دره ها ۴(سواحل دریا

درس ۱۰ ایران خانه ما

نکات مهم درس

ایران دارای منابع طبیعی و انسان های هوشیار و پرتوان فراوانی است

جمعیت ۸۰ میلیون نفر وسعت ۱۹۵ /۱/۶۴۸ کیلومتر مربع

برای اداره بهتر کشور آن را به بخش هایی تقسیم کرده اند که به آن استان میگویند. آن را استاندار اداره می کند.

برخی خدمات شهرداری

نظافت کوچه ها و جمع آوری زباله

ایجاد فضای سبز

ایجاد فرهنگسراها

نظارت بر حمل ونقل عمومی

شهرداری :مؤسسه ای که برای اداره بهتر شهر به وجود آمده و خدماتی به ساکنان شهر ارائه می کند.

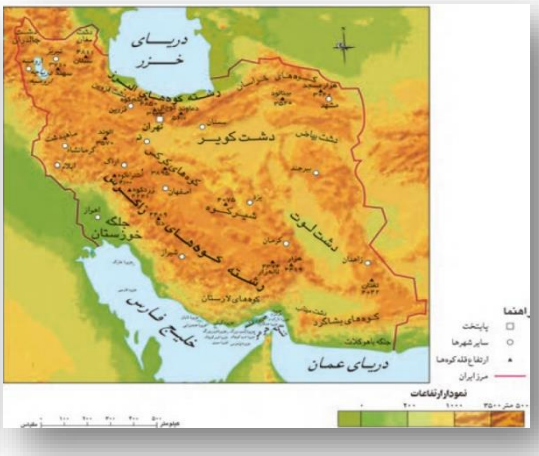
نواحی مرتفع و بلند ایران:

شمال :کوه های آذربایجان: شمال غرب کوه های البرز : شمال کوه های خراسان: شمال شرقی

غرب : کوه های زاگرس

مرکز وشرق :کوه های کرکس،هزار، تفتان و...

اشکال ناهمواری ها در ایران :الف نواحی بلند و مرتفع ب- نواحی پست و هموار

سؤالات متن

۱-وسعت ایران چقدر است؟ ۱۶۴۸۱۹۵ کیلومتر مربع

۲-در سال ۱۳۹۵ جمعیت ایران چقدر بود؟ ۸۰ میلیون نفر

۳-چرا کشور را به بخش های مختلف تقسیم کرده اند؟ برای ادارهٔ بهتر کشور.

۴-استان چیست؟ برای ادارهٔ بهتر کشور، آن را بخشه ایی تقسیم کرده اند که به هر یک استان می گویند.

۵-استان بوسیلهٔ ..استاندار .. اداره می شود.

۶-هر استان به چند .. شهرستان ..تقسیم می شود.

۷-در هر شهرستان تعدادی ..شهر.. و ..روستا.. وجود دارد.

۸- شهرها توسط ..شورای اسلامی شهر.. و .. شهردار .. اداره می شود.

۹- اعضای شورای شهر را چه کسانی انتخاب می کنند؟ مردم آن شهر

۱۰- شهرداری چگونه موسسه ای است؟

شهرداری موسسه ای است که برای ادارهٔ بهتر شهر به وجود آمده و خدماتی به ساکنان شهر ارائه می کند.

۱۱- وظیفهٔ کارکنان شهرداری چیست؟ کارکنان شهرداری برای داشتن شهری زیباتر و آسایش زندگی ساکنان شهر تلاش می کنند.

۱۲- چند مورد از خدمات شهرداری را بنویسید؟

- **ایجاد و نگهداری فضای سبز، زیباسازی شهر و احداث بوستا ن ها و مکان های ورزشی و تفریحی برای کودکان و بزرگ سالان**
- **صادر کردن پروانه ساختمان، نظارت بر چگونگی ساخت وسازها و تلاش برای حفظ و تقویت هویت بومی و اسلامی در آنها**
- **توسعه و نظارت بر حمل و نقل عمومی (تاکسی، اتوبوس ومترو) و تأمین آنها**
- **ترویج دین داری و فضیلت های اخلاقی در فضای شهر**
- **احداث، تعمیر یا اصلاح راه های شهری، پل ها، تونل ها و...**
- **ایجاد خانه های سلامت و فرهنگ سراها، برای ترویج سبک زندگی اسلامی و پرکردن صحیح اوقات فراغت**

۱۳- شهرداری برای ارائه خدمات، هزینه های لازم را چگونه تأمین می کند؟

شهرداری بخشی از درآمد خود را از مردم دریافت می کند. مانند شهرنشینان که باید هر سال مبلغی به عنوان عوارض نوسازی به شهرداری بپردازند.

۱۴- روستا ها چگونه اداره می شوند؟ روستاها توسط شورای اسلامی روستا و دهیار اداره می شود. برای تشکیل شورای اسلامی روستا، افراد با تجربه و مورد اعتماد روستا با رأی مردم انتخاب می شوند. این شورا برای ادارهٔ روستا و بهتر شدن وضع آن و اقداماتی از قبیل ساختن یا تعمیر حمام، پل، مدرسه، مسجد، قنات و امور دیگر، تصمیم گیری می کند.

۱۵- همه جای ایران از نظر پستی و بلندی یکسان نیست. صحیح(✓)غلط

۱۶- ایران از نظر پستی و بلندی به چند بخش تقسیم می شود؟

به دو بخش: مرتفع و بلند- پست و هموار.

۱۷- نواحی مرتفع و بلند قسمت شمالی ایران کدامند؟

✓کوههای آذربایجان در شمال غربی.

✓رشته کوه البرز در شمال.

✓کوههای خراسان در شمال شرقی.

۱۸- قله های آتشفشانی کوههای آذربایجان کدامند؟ سهند -سبلان

۱۹-رشته کوه البرز مانند دیواری دریای.. خزر.. را از قسمت های داخلی کشور جدا می کند.

۲۰- قله های مهم رشته کوه البرز کدامند؟ دماوند - توچال - علم کوه

۲۱- دامنه های شمالی رشته کوه البرز را با دامنه های جنوبی مقایسه کنید؟

در دامنه های شمالی رشته کوه البرز که رو به دریا قرار دارد، برف و باران فراوان می بارد.این دامنه ها پوشیده از جنگل های انبوه است، به عکس، دامنه های جنوبی البرز کم رطوبت مانده و فقط در فصل زمستان برف و باران دریافت می کنند و در نتیجه پوشش گیاهی کمتری دارند.

۲۲- رشته کوه زاگرس در کدام سمت ایران قرار دارد؟

در غرب ایران کشیده شده است و جهت آن (شمال غربی -جنوب شرقی) است.

۲۳- دامنه های شمال غربی زاگرس را با دامنه های جنوبی مقایسه کنید؟

در دامنه های شمال غربی برف و باران فراوانی می بارد اما هر چه به سمت جنوب زاگرس پیش می رویم از میزان برف و باران کاسته می شود.

۲۴- قله های بلند زاگرس را نام ببرید؟ زردکوه - دنا - الوند

۲۵- قله های بلند نواحی مرکزی ایران را نام ببرید؟ کرکس - شیرکوه -هزار -لاله زار

۲۶- نواحی پست و هموار ایران شامل .. دشت ها .. و .. جلگه ها .. می شود.

۲۷- دو دشت وسیع ایران کدامند؟ دشت کویر - دشت لوت

۲۸- چرا برخی از دشتهای ایران حاصلخیز هستند؟

به دلیل داشتن خاک مساعدو آب و هوای مناسب.

۲۹-جلگه ها زمین های حاصلخیز و مناسبی برای .. کشاورزی .. هستند.

۳۰- کوهپایه چیست؟

زمین هایی که از یکسو به کوه ها و از سوی دیگر به دشت ها مربوط می شود.

۳۱- معمولا از کدام بخش از مناطق کوهستانی برای چرای دام ها استفاده می شود؟ کوهپایه

۳۲ -ایران در ..جنوب غربی.. قارهٔ آسیا قرار دارد

فعالیت ها

۱ کاربرگهٔ شمارهٔ(۳) را برای آشنایی بیشتر با تقسیمات کشوری در کلاس کامل کنید.

کاربرگهٔ شمارهٔ (۳)آشنایی با تقسیمات استان

با راهنمایی و کمک معلم، نقشه (تقسیمات سیاسی) کشوری استان محل زندگی تان را پیدا کرده ، رونوشت بگیرید و در این محل بچسبانید. سپس به پرسش ها پاسخ دهید

نقشه خوانی:

استان شما چند شهرستان دارد؟ با شماره مشخص کنید.

مرکز استان شما کدام شهر است؟

بزرگ ترین شهرستان و کوچک ترین شهرستان استان شما کدام است؟

شهر یا روستایی که شما در آن زندگی می کنید در کدام شهرستان این استان واقع شده است؟

نام کدام استان ها با نام مرکز آن استان ها، مشابه است؟

پاسخ با دانش آموز باتوجه به محل زندگی خود باید پاسخ دهد

۲ –همفکری کنید. شما از چه راه هایی می توانید برای حفاظت از شهر یا روستای خود با شهرداری یا دهیاری همکاری کنید؟ چند مورد بگویید.

کمک به بازیافت زباله، نریختن زباله در مکان های عمومی مانند جوی های آب و معابر، قدردانی از رفتگران، پرداختن به موقع عوارض نوسازی، حفاظت از اماکن و وسایلی که شهرداری جهت رفاه حال شهروندان در شهرایجاد کرده است؛ مانند نیمکت های بوستان ها و وسایل بازی، صندلی ها و وسایل بازی در بوستان ها، فرهنگ سرا،حفاظت از گل کاری ها و فضاهای سبز....

۳– به تصویر قبض عوارض نوسازی توجه کنید. از پدر و مادرتان دربارهٔ آن پرس وجو کنید و اگر می توانید یک نمونه آن را به کلاس بیاورید و به هم کلاسی هایتان نشان دهید.

پاسخ با دانش آموز

۴–مردم چگونه می توانند با مشارکت خود، مسئولان اداره شهر یا روستا را یاری رسانند؟

با پرداخت به موقع عوارض نوسازی

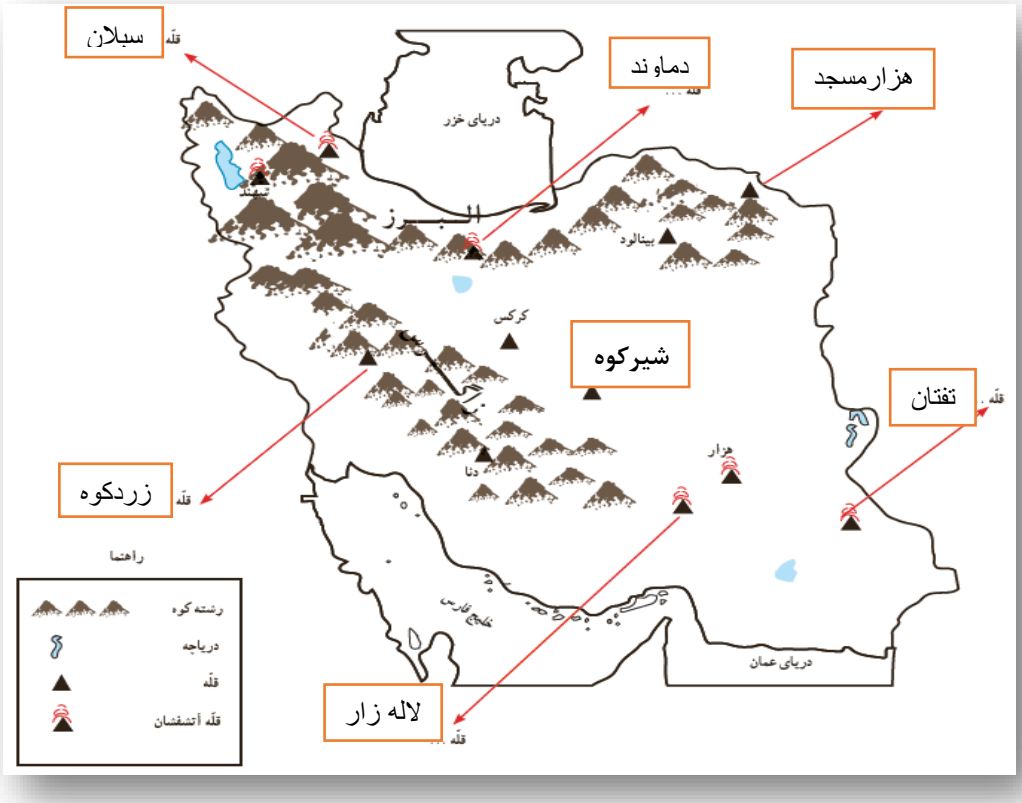
۵ کاربرگهٔ شمارهٔ (۴) قله های مهمّ ایران را در کلاس کامل کنید.

کاربرگهٔ شمارهٔ (۴) قلّه های مهم ایران

.روی نقشه نام قلّه هایی را که نوشته نشده است بنویسید

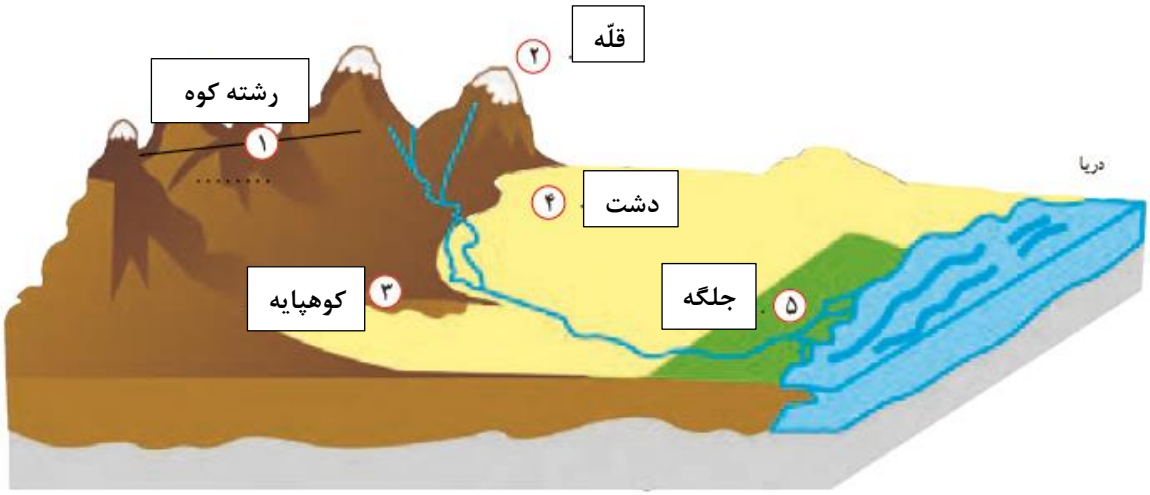
.دریاها را با مداد آبی رنگ کنید

کدام قلّه ها آتشفشان بوده اند؟ بنویسید. سبلان – دماوند– تفتان

کاربرگهٔ شمارهٔ (۵) دشت و جلگه

۱ روی مُدل، کنار شماره ها، کلمه جلگه، دشت، کوهپایه، قلّه و رشته کوه را بنویسید.

۲-نام جلگه ها و دشت هایی را که روی نقشه نوشته نشده، بنویسید جلگه ها را با مداد سبز رنگ کنید

کاربرگهٔ شمارهٔ (۶) ایران در جهان

۱ روی نقشه، نام قاره های جهان را بنویسید.

۲ نام اقیانوس های جهان را بنویسید.

۳ نام بزرگ ترین مدار (استوا) را بنویسید.

۴ نام نصف النهار مبدأ را بنویسید.

۵ محل کشور ایران را با مداد رنگی رنگ آمیزی و مشخص کنید.

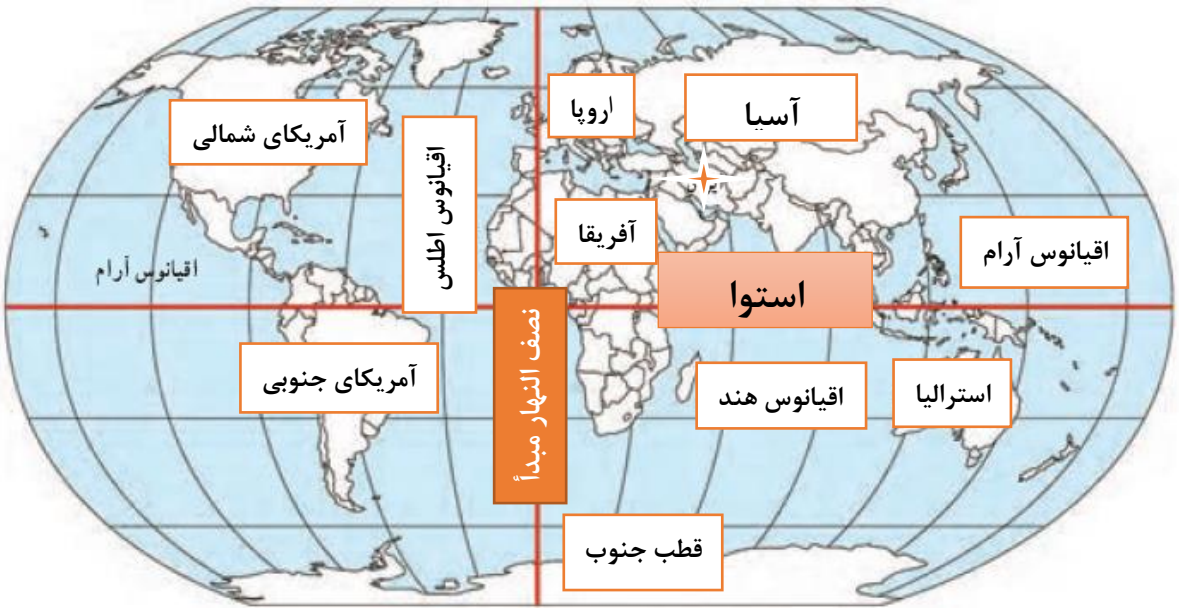
۶ ایران در کدام قاره قرار دارد؟ آسیا

۷ ایران به کدام اقیانوس نزدیک تر است؟ اقیانوس هند

۸ ایران در کدام نیمکره قرار دارد؟ شمالی یا جنوبی؟شمالی

۹ ایران در کدام نیمکره قرار دارد؟ شرقی یا غربی؟شرقی

۱۰- نقشه را با سلیقه خود رنگ آمیزی کنید

سؤالات چهارگزینه ای

۱ .در کدام یک از نواحی زیرعلفزارهایی روییده است که از آن ها به عنوان چراگاه استفاده می شود؟

۱)دشت ۲(کوهپایه× ۳(دره ها ۴(سواحل دریا

۲ .استان از چه طریق اداره می شود؟

۱)شهردار ۲(شورای شهر ۳(فرماندار ۴(استانداری×

۳ .نظارت بر حمل و نقل عمومی بر عهده ی کدام مؤسسه است؟

۱)شهرداری× ۲(راهنمایی و رانندگی ۳(نیروی انتظامی ۴(راه و ترابری

۴ .ایجاد فرهنگ سرا ها و خانه های سلامت بر عهده ی کدام مؤسسه است؟

۱)اداره فرهنگ و ارشاد ۲(شهرداری× ۳(وزارت مسکن ۴(بهداشت و درمان

۵ .نظارت بر ساخت و ساز ها بر عهده ی کدام مؤسسه است؟

۱)شهرداری× ۲(وزارت راه و مسکن و شهرسازی ۳(استانداری ۴(راه و ترابری

۶ .در شمال شرقی ایران, کدام کوه ها یا رشته کوه ها واقع شده است؟

۱)البرز ۲(خراسان× ۳(دنا ۴(آذربایجان

۷ .در فاصله ی بین شیب تند کوه و دشت,.....قرار دارد.

۱)کوهپایه ها× ۲(جلگه ها ۳(دشت ها ۴(کوه ها

۸ .کدام قله در مرکز و جنوب شرقی ایران قرار ندارد ؟

۱)شیر کوه ۲(هزار ۳(تفتان ۴(بینالود×

۹ .قله سبلان جزو قله های کدام کوه های ایران محسوب می شود ؟

۱)رشته کوه البرز ۲(کوههای آذربایجان×

۳(کوههای شمال خراسان ۴(رشته کوه زاگرس

۱۰ . بلندترین قله ایران چه نام دارد؟

۱)سبلان ۲(علم کوه ۳(دماوند× ۴(بینالود

۱۱ . کدام یک از گزینه های زیر جهت رشته کوه های زاگرس را نشان می دهد ؟

۱)شمال شرقی- شمال غربی ۲(شمال غربی- جنوب شرقی ×

۳(شمال غربی- جنوب غربی ۴(شمال شرقی- جنوب شرقی

۱۲ . ایران در کدام قسمت آسیا واقع شده است.

۱)جنوب شرقی ۲(شمال غربی ۳(جنوب غربی× ۴(شمال شرقی

درس ۱۱ تنوّع آب و هوای ایران

نکات مهم درس

محیط طبیعی ایران متنوع است

در هر ناحیه از کشور ما پوشش گیاهی و زندگی جانوری خاصی پدید آمده است .

ایران زیستگاه های مختلفی دارد.

به منطقه بزرگی که در آن مجموعه ای از گیاهان و جانوران خاص زندگی می کنند، زیستگاه (زیست بوم)می گویند.

تنوّع آب وهوا باعث تنوّع زیستگاه ها می شود.

هر روز در ایستگاه های هواشناسی عناصر مختلف مثل دمای هوا، میزان بارندگی، میزان رطوبت، جهت و سرعت وزش باد را اندازه گیری می کنند. سپس آنها را ثبت می کنند و روی آن محاسباتی انجام می دهند.

مهم ترین عناصر آب و هوا بارش و دما هستند.

برخی از اقلیم شناسان ایران را به چهار ناحیه آب و هوایی تقسیم شدند:

ناحیه معتدل و مرطوب خزری

ناحیه گرم و شرجی جنوب

ناحیه نیمه خشک و معتدل کوهستانی

ناحیه گرم و خشک مرکزی

ناحیه معتدل و خزری:

کناره دریای خزر، بین کوه های البرز و دریا تمام ماه های سال بارندگی وجود دارد)مرطوب ترین ناحیه آب و هوایی ایران(از غرب به شرق میزان بارندگی کاهش می یابد.در ناحیه خزری برای کشت بیشتر محصولات کشاورزی از آب باران (دیم) استفاده می شود و فقط برخی از محصولات مانند برنج به آبیاری نیاز دارد.

ناحیه گرم و شرجی جنوب:

کناره های خلیج فارس و دریای عمان، از جلگه خوزستان تا بندر چابهار از جمله نواحی خشک است که میزان بارندگی در آن بسیار کم

است . زراعت دیم امکان پذیر نیست. به دلیل وجود دریا و تبخیر آبهای آن نم هوا زیاد است.(حالت شرجی)

ناحیه معتدل و نیمه خشک کوهستانی:

کوهستان های مرتفع ایران و کوهپایه های اطراف آن در ارتفاعات برف و یخبندان های شدید در زمستان ۹ ماه از سال باران دارند. درتابستان خشک است. کشاورزی به صورت دیم است.

ناحیه گرم و خشک داخلی:

نواحی مرکزی ایران فقط چند ماه از سال آن هم به مقدار کم باران می بارد. (زراعت دیم امکان پذیر نیست).در بعضی مناطق سال ها باران نباریده است مثل بیابان لوت.اختلاف دمای شب و روز در این مناطق زیاد است.(پوشش گیاهی: فقیر)درختان تاغ، گز، بوته های خاردار

آب و هوا : تابستان های گرم و خشک

ساحل سرخ جزیره هرمز

سؤالات متن

۱-زیستگاه را تعریف کنید. به منطقهٔ بزرگی که در آن مجموعه ای از گیاهان و جانوران خاص زندگی می کنند، زیستگاه می گویند.

۲-یکی از مهمترین عواملی که موجب گوناگونی تنوع زیستگاه ها در کشور شده است، .. تنوع آب و هوایی.. است.

۳-در ایستگاه های هواشناسی چه چیزهایی را اندازه گیری می کنند؟

دمای هوا، میزان بارندگی، میزان رطوبت، جهت وزش باد و سرعت وزش باد.

۴-مهم ترین عناصر آب و هوا، .. دما .. و .. بارش.. است.

۵-کارشناسان، آب و هوای یک منطقه را چگونه تشخیص می دهند؟

با اندازه گیری میزان دما و بارش یک مکان، در طی ماه و سال.

۶-بارش اشکال مختلف نظیر .. باران... ..برف.. و ..تگرگ.. دارد.

۷-میزان دما و بارش را به بصورت ..نمودار.. نشان می دهند.

۸-دو نمونه از نمودارهای آب و هوایی را نام ببرید؟ نمودار خطی و نمودار ستونی

۹- میزان دمای هوای یک ناحیه را با نمودار ..خطی.. و با رنگ .. قرمز.. نشان می دهند.

۱۰ - میزان بارش هوای یک ناحیه را با نمودار ..ستونی.. و با رنگ .. آبی.. نشان می دهند.

۱۱- به طور کلی ایران دارای چند ناحیهٔ آب و هوایی دارد؟

۱-معتدل و مرطوب خزری ۲-معتدل و نیمه خشک کوهستانی ۳-گرم و خشک داخلی ۴-گرم و شرجی سواحل جنوب

۱۲- ناحیهٔ معتدل و مرطوب خزری دارای چه ویژگی هایی است؟

۱-این ناحیه در کنار دریای خزر بین کوه های البرز و دریای خزر واقع شده است. ۲-در تمام ماه های سال بارندگی دارد.۳-مرطوب ترین ناحیهٔ آب و هوایی ایران به شمار می آید. ۴-میزان بارندگی از غرب به شرق این ناحیه کاهش می یابد. ۵-تابستان ها و زمستان های معتدل دارد.

۱۳- در ناحیهٔ خزری برای کشت محصولات از چه چیز استفاده می شود؟

برای کشت بیشتر محصولات کشاورزی از آب باران (دیم)استفاده می شود و فقط برخی از محصولات مانند برنج به آبیاری نیاز دارند.

۱۴ -ناحیهٔ معتدل و نیمه خشک کوهستانی چه ویژگی هایی دارد؟

این ناحیه، کوهستان های مرتفع ایران و کوهپایه های اطراف آنها را در بر می گیرد. در برخی ارتفاعات این ناحیه در هنگام زمستان برف زیادی می بارد و یخبندان های شدید به وجود می آید. به همین دلیل دارای زمستان های سرد و تابستان های معتدل است. این ناحیه، با آنکه تقریبا ۹ ماه از سال بارش دارد، تابستان ها خشک است.

۱۵- چرا در ناحیهٔ معتدل و نیمه خشک کوهستانی امکان کشت دیم وجود دارد؟

به دلیل بارش باران کافی در طی سال.

۱۶- پوشش گیاهی در ارتفاعات ناحیهٔ معتدل و نیمه خشک کوهستانی چگونه است؟

در ارتفاعات این ناحیه جنگل ها و مراتعی سر سبز روییده است.

۱۷- ناحیهٔ گرم و خشک داخلی شامل کدام نواحی است؟

شامل نواحی مرکزی ایران است و تابستانهای گرم و خشک دارد.

۱۸- خشکی ناحیهٔ گرم و خشک داخلی به چه دلیل است؟

به دلیل آن است که فقط در چند ماه از سال، آن هم به مقدار کم باران می بارد.

۱۹- در ناحیهٔ گرم و خشک داخلی ایران اختلاف دمای شب و روز چگونه است؟

اختلاف دمای شب و روز زیاد است و تابستان ها هوا بسیار گرم می شود.

۲۰- پوشش گیاهی ناحیهٔ گرم و خشک داخلی ایران چگونه است؟

این ناحیه از نظر پوشش گیاهی فقیر است و تنها گیاهان خشک پسند مانند درختان تاغ و گز و بوته های خاردار در آنجا قادر به رشد و نمو هستند.

۲۱- ناحیهٔ گرم و شرجی سواحل جنوب ایران از کجا تا کجا کشیده شده است؟

این ناحیه در کناره های خلیج فارس و دریای عمان، از جلگه خوزستان تا بندر چابهار کشیده شده است.

۲۲- آب و هوای ناحیهٔ گرم و شرجی سواحل جنوب ایران چگونه است؟

به طور کلی مناطق جنوبی ایران، تابستان های بسیار گرم و زمستان های ملایم دارد.

۲۳- چرا ناحیهٔ ساحلی جنوب ایران جزء نواحی خشک است؟

زیرا میزان بارندگی در این ناحیه بسیار کم است.

۲۴ - چرا در ناحیهٔ گرم و شرجی سواحل جنوب ایران حالت شرجی به وجود می آید؟

به دلیل وجود دریا و تبخیر آب های آن نم هوا زیاد است، حالت شرجی به وجود می آید.

۲۵- ناحیهٔ شمال و جنوب ایران هر دو در کنار دریا قرار دارند، اما در ناحیهٔ شمال بارندگی بسیار زیادتر است، علت این امر چیست؟

به دلیل وجود رشته کوه البرز و همچنین نفوذ هوای سرد از شمال دریای خزر.

۲۶- برای هر ناحیه آب و هوایی ایران دو شهر را نام ببرید.

۱-معتدل و مرطوب خزری : رشت – ساری ۲-معتدل و نیمه خشک کوهستانی : زنجان – کرمانشاه ۳ -گرم و خشک داخلی : یزد - کرمان ۴-گرم و شرجی سواحل جنوب : بندر عباس – بوشهر

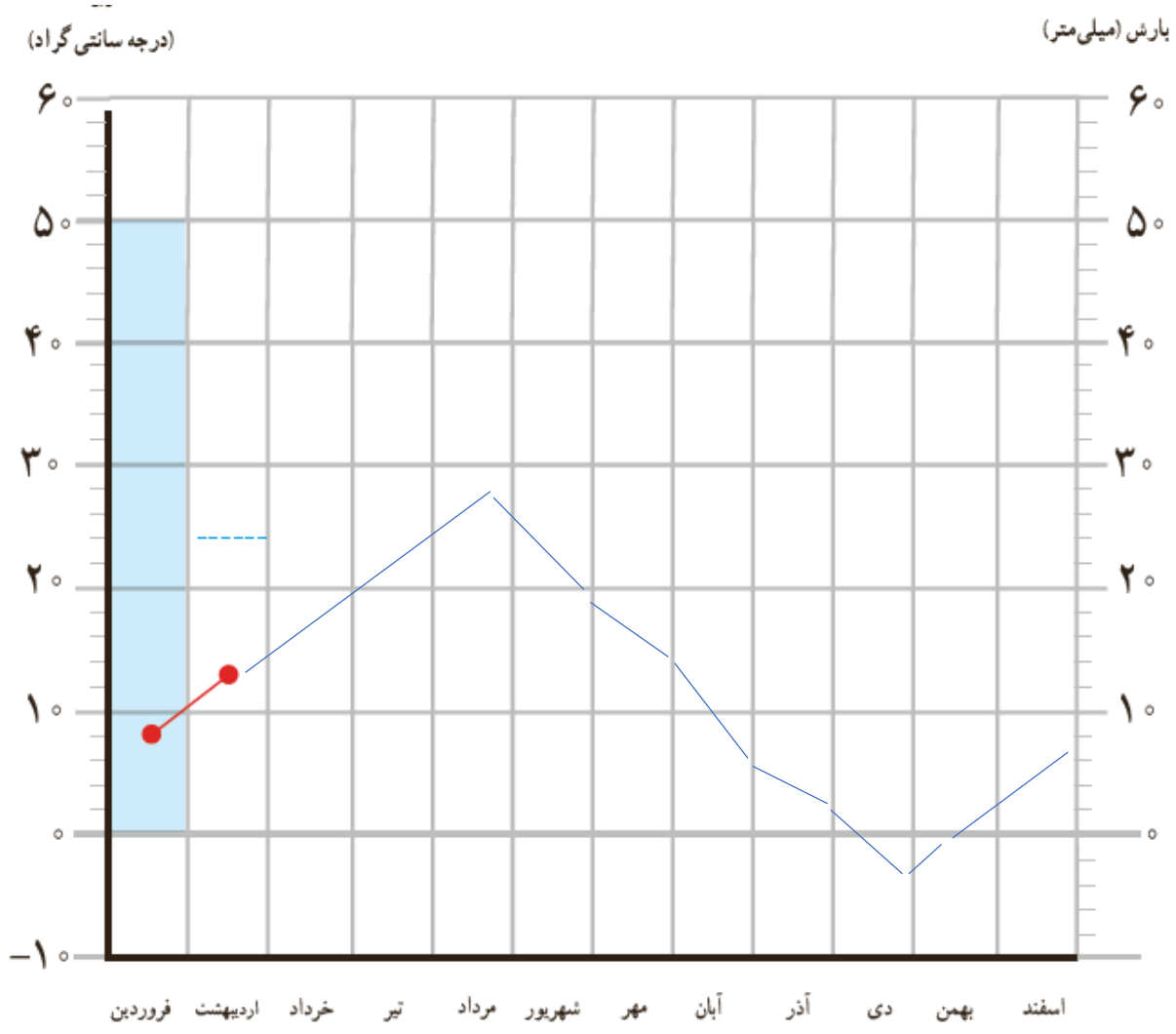
فعالیت ها

۱) کاربرگهٔ شمارهٔ (۷) نمودا رهای آب و هوایی را در کلاس تکمیل کنید.

کاربرگهٔ شمارهٔ(۷) نمودارهای آب و هوایی

به جدول میانگین بارش و دمای ماهانه ایستگاه شهرکرد توجه کنید و با استفاده از اعداد آن ابتدا نمودار بارش را به صورت ستونی و سپس نمودار دما را به صورت خطی کامل کنید.

ماه ها	فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد	شهریور	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفند
بارش میلی متر	۵۰	۲۴	۵	۰	۰	۰	۷	۲۸	۵۲	۵۶	۵۴	۵۳
دما سانتی گراد	۸	۱۴	۲۰	۲۴	۲۵	۲۰	۱۴	۸	۴	-۱	۰	۴

۲) ناحیهٔ شمال و جنوب ایران هر دو در کنار دریا قرار دارند، اما در ناحیهٔ شمال بارندگی بسیار زیادی وجود دارد.همفکری کنید و با توجه به آموخته های درس قبل بگویید علّت بارندگی زیاد این ناحیه چیست.

در ناحیه شمال سه عامل دست به دست هم داده وباعث بارندگی دراین ناحیه شده که اگر یکی از این عوامل حذف شود بارندگی هم تقریبا ازبین خواهدرفت.

۱- تبخیر آب دریای خزر

۲- وزش بادهای شمالی وشمال غربی به این ناحیه که رطوبت را به جنوب این ناحیه میراند

۳-وجود رشته کوه های مرتفع البرز که مانع عبور توده هوای مرطوب می شود و هنگام صعود هوای مرطوب شرایط تشکیل ابر وبارندگی را فراهم می آورد

۳) به نقشهٔ آب و هوای ایران دقت کنید و در هر ناحیهٔ آب وهوایی چند شهر را نام ببرید.

الف- معتدل و مرطوب خزری ----- ساری – رشت-گرگان- بابل- بندرانزلی

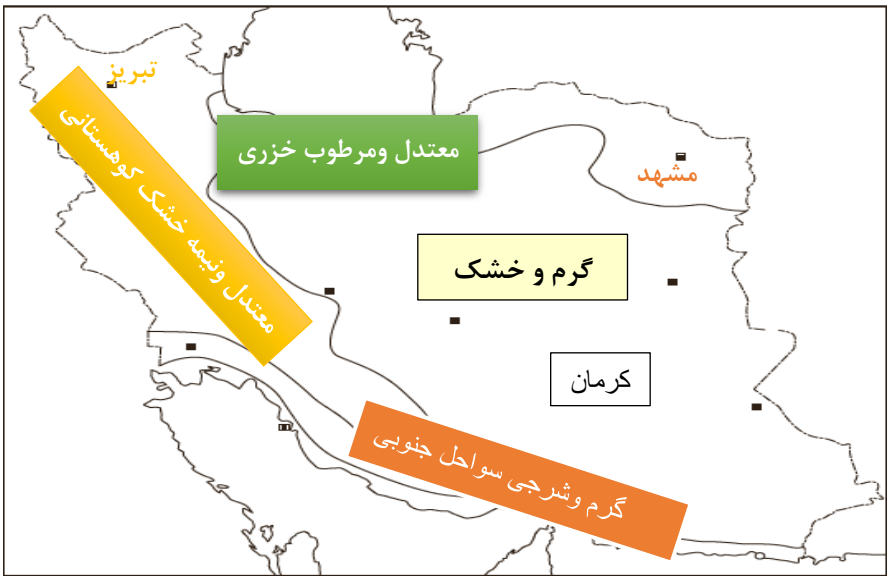
ب- معتدل و نیمه خشک کوهستانی ---- مشهد – زنجان – کرمانشاه- سنندج –تبریز- شیراز

ج- گرم وخشک داخلی ------- یزد – کرمان – زاهدان- اصفهان-قم-اهواز

د- گرم و شرجی سواحل جنوب --------- بندر عباس - بوشهر-آبادان – بندرچابهار

۴) کاربرگهٔ شمارهٔ(۸) نقشه نواحی آب و هوایی ایران را کامل کنید.

کاربرگهٔ شمارهٔ (۸)نواحی آب و هوایی ایران

۱ نقشه را طبق راهنما رنگ آمیزی کنید و روی آن نوع آب و هوا را بنویسید.

۲دریاها را با رنگ آبی رنگ آمیزی کنید و نام آنها را بنویسید.

۳ از هر ناحیه آب و هوایی دو شهر مثال بزنید ونام آنها را روی نقشه بنویسید.

۵ تنوع آب وهوا بر فعّالیت های انسان، غذا، مسکن، پوشاک و غیره تأثیر می گذارد. در این باره فکر کنید و کاربرگهٔ شمارهٔ (۹)را که در آن بچه های ایران از محل زندگی خود می گویند کامل کنید.

پاسخ به عهده دانش آموز

سؤالات چهارگزینه ای

۱مرطوب ترین ناحیه ی آب و هوایی ایران کدام است ؟

الف(ناحیه نیمه خشک کوهستانی ب(ناحیه ی خشک داخلی

ج(ناحیه ی گرم و شرجی سواحل جنوبی د(ناحیه ی خزری×

۲ .کدام یک از موارد زیر از مهم ترین عناصر آب و هوا به شمار می آید ؟

الف(ارتفاع و بارش ب(دما و بارش× ج(ارتفاع و دما د(دوری از دریا و ارتفاع

۳ .آب و هوای ناحیه ی نیمه خشک کوهستانی چگونه است ؟

الف (تابستان های بسیار گرم و زمستان های بسیار سرد

ب(زمستان های معتدل و تابستان های گرم

ج(زمستان های سرد و تابستان های معتدل×

د(تابستان های بسیار گرم و زمستا ن های ملایم

درس ۱۲ حفاظت از زیستگاه های ایران

نکات مهم درس

به طور کلی، مهمترین عاملی که موجب شده است برخی گونه ها برای همیشه از بین بروند یا برخی از گونه ها در معرض خطر قرار بگیرند، فعالیت های نادرست انسان ها بوده است.
شکار بیش حد و صید بی رویه نیز باعث کاهش بعضی گونه های جانوری شده است.
یکی از چیز هایی که حیات زیستگاه ها را تهدید می کند، زباله است.
هر چه جمعیت بیشتر می شود، فعالیت های کارخانه ای و حمل و نقل و تولید مواد سمی هم بیشتر می شود. گاز های سمی که از اتوموبیل ها یا کارخانه ها به هوا و آب وارد می شوند یا سم هایی که در آفت کش های کشاورزی وجود دارد، اثرات بدی بر زندگی گیاهان و جانوران دارند.
برخی از مهمترین دلایل حفاظت از زیستگاه ها عبارتند از:
۱- سپاسگزاری از نعمت های خداوند ۲-لذت بردن از زیبایی ها و تفکر در آفرینش ۳-حق حیات ۴-وابستگی موجودات زنده به یکدیگر ۵- فواید گیاهان و جانوران
سازمان حفاظت از محیط زیست :مهم ترین وظیفه ی سازمان حفاظت از محیط زیست، مراقبت از زیستگاه های طبیعی کشور و جلوگیری از تخریب وآلودگی آن ها است.
محیط بان ها مسئول اجرای قوانین و مقررات در یک منطقه هستند.
محیط بان ها از منطقه ی تحت نظارت خود، بازدید می کنند و کلیه ی رویداد ها یا فعالیت هایی را که موجب تخریب محیط زیست می شوند شناسایی می کنند.
حفاظت از محیط زیست مخصوص سازمان حفاظت از محیط زیست نیست، بلکه وظیفه ی همه ی ما است.
سازمان حفاظت از محیط زیست، برخی از مناطق کشور را که در آن جا حفظ و تکثیر نسل جانوران یا گیاهان اهمیت خاصی خاصی دارد، به عنوان منطقه ی حفاظت شده اعلام می کند. این منطقه ممکن است جنگل یا مرتع یا دشت یا کوهستان باشد. برای مثال، منطقه ی جنگل های حرا در آب های خلیج فارس و دشت ارژن در فارس و اشترانکوه در لرستان از مناطق حفاظت شده ی کشور ما هستند.
در منطقه ی حفاظت شده، مقررات خاصی برای حفظ گیاهان و جانوران تعیین می شود. برای مثال، شکار وصید یا قطع درختان و از بین بردن گیاهان در این منطقه ممنوع است.
اصل ۵۰ قانون اساسی
در جمهوری اسلامی ایران، حفاظت محیط زیست که نسل امروز و نسل های بعد باید در آن حیات رو به رشدی داشته باشند، وظیفه ی عمومی تلقی می گردد... .

دشت لاله‌های واژگون -
چهارمحال و بختیاری

سؤالات متن

۱-چه عاملی موجب شده است که ایران تنوع زیادی در گونه های گیاهی و جانوری داشته باشد؟

شرایط جغرافیایی

۲- تاکنون حدود .. ۹۰۰۰ .. گونهٔ گیاهی و حدود .. ۶۰۰۰۰ ..گونه حشرات را در ایران تخمین زده اند.

۳- کدام گونه های گیاهی و جانوری مخصوص سرزمین ایران است؟

سوسن چلچراغ، سمندر لرستانی و لالهٔ واژگون.

۴- چرا زیستگاه ها تخریب می شوند؟

✓فعالیت های نادرست انسان ها

✓از بین بردن جنگل ها و مراتع بدون تفکر و برنامه ریزی

✓شکار بیش از حد و صید بی رویه

✓تولید زباله های زیان آور

✓فعالیت های کارخانه ای و حمل و نقل و تولید مواد سمی

۵- مهمترین عامل از بین رفتن یا در معرض خطر قرار گرفتن برخی از گونه های گیاهی و جانوری چیست؟

فعالیت های نادرست انسان ها

۶-انسان در بهره برداری از طبیعت و رفع نیازهای خود چگونه باید عمل کند؟

باید طوری برنامه ریزی و عمل کنیم که کمترین آسیب به محیط وارد شود.

۷-نابود شدن درختان جنگلی در یک ناحیه چه نتایجی دارد؟

با نابودی جنگل، جانورانی که غذایشان را در این جنگل ها به دست می آورند، از بین می روند و تعادل طبیعت به هم می خوردند.

۸-شکاربیش از حد و صید بی رویه جانوران چه پیامدی به دنبال دارد؟

باعث کاهش بعضی گونه های جانوری شده و به تدریج نسل این گونه ها رو به کاهش می گذارد یا در خطر انقراض قرارمی گیرند.

۹-یکی از چیزهایی که حیات زیستگاه ها را تهدید می کند، .. زباله .. است.

۱۰-چرا زباله ها حیات زیستگاه ها را تهدید می کنند؟

زیرا بسیاری از زباله هایی که ما تولید می کنیم، زیان آورند و سال های زیاد در محیط باقی می ماند.

۱۱- افزایش جمعیت چه نتایجی برای محیط زیست دارد؟

هر چه جمعیت بیشتر می شود، فعالیتهای کارخانه ای و حمل و نقل و تولید مواد سمی هم بیشتر می شود و اثرات بدی برزندگی گیاهان و جانوران دارند.

۱۲-مهمترین دلایل حفاظت از زیستگاه ها را بنویسید؟

۱-سپاسگزاری از نعمت های خداوند ۲-لذت بردن از زیبایی ها و تفکر در آفرینش ۳-حق حیات ۴-وابستگی موجودات زنده به یکدیگر ۵-فواید گیاهان و جانوران

۱۳- یکی از راه های شکرگزاری از نعمت های الهی چیست؟

رابطهٔ درست و صحیح با طبیعت

۱۴- تخریب زیستگاه ها چگونه آرامش انسان را به هم می زند؟

اگر زیستگاه ها تخریب یا نابود شوند، انسان از نعمت استفاده و دیدن این زیبایی ها محروم می شود.

۱۵- آیا انسان تنها موجودی است که حق حیات دارد؟

خیر، سایر موجودات زنده نیز حق حیات دارند و مثل انسان، مخلوق خداوند هستند.

۱۶- انسان ها تا چه حد می توانند از طبیعت استفاده کنند؟

فقط در حدی که نیازهایش را برآورده کنند، از طبیعت بهره برداری کنند و حق ندارند به دلیل زیاده روی در مصرف یا سودجویی، گونه ها را نابود کنند.

۱۷-وقتی برخی از گونه های یک زیستگاه نابود می شود چه مشکلی پیش می آید؟

غذای برخی گونه های دیگر کم می شود و آن گونه نیز شروع به کاهش می کند، در نتیجه تعادل زندگی در آنجا به هم می خورد.

۱۸ -گیاهان و جانوران چه فوایدی برای انسان دارند؟

بعضی از جانوران و گیاهان منابع غذایی برای انسان ها هستند. ما از گوشت برخی دام ها یا پرندگان و میوه ها، غلات،سبزیجات و چای تغذیه می کنیم. بعضی از گیاهان خاصیت دارویی دارند و برای درمان بیماری ها استفاده می شوند.

۱۹- مهمترین وظیفهٔ سازمان حفاظت از محیط زیست چیست؟

مراقبت از زیستگاه های طبیعی کشور و جلوگیری از تخریب و آلودگی آنها.

۲۰-یکی از مشاغل مهم در سازمان حفاظت از محیط زیست محیط بانی است.

۲۱- وظایف محیط بانان چیست؟

محیط بانان مسئول اجرای قوانین و مقررات محیط زیست در یک منطقه هستند و از منطقهٔ تحت نظارت خود، بازدید می کنند و کلیه رویدادها یا فعالیت هایی را که موجب تخریب محیط زیست می شوند شناسایی می کنند.

۲۲- محیط بان ها چه مواردی را به سازمان حفاظت از محیط زیست گزارش می کنند؟

قطع درختان، بوته کنی، شکار غیر قانونی، روشن کردن آتش، آلودگی های محیط زیستی یا سیل و طغیان رودخانه ها.

۲۳- برخی از کارهایی که شما می توانید برای حفاظت از محیط زیست انجام دهید را بنویسید؟

✓هرگز گل ها را نچینید.

✓در صورت امکان در محل زندگی خود درخت و گل بکارید.

✓در زمستان که هوا سرد است برای پرندگان آب و دانه بگذاریم تا از مرگ آنها جلوگیری شود.

✓ته ماندهٔ سفر را در گوشه بالکن بریزیم تا به تغذیهٔ پرندگان کمک کنیم.

✓در مصرف کاغذ و دستمال کاغذی بسیار دقت کنیم و آنها را جدا کنیم تا بازیافت شوند.

✓حیوانات خشک شده یا اعضای آنها را نخریم.

✓در منطقه جنگلی تا حد امکان آتش روشن نکنیم و اگر این کار را کردیم هنگام ترک محل آنرا خاموش کنیم.

✓زباله ها را در جنگل رها نکنیم.

✓اگر آلودگی مهمی در محل زندگی شما رخ داد با مسئولان سازمان محیط زیست یا شهرداری منطقه تماس بگیرید.

✓تصمیم بگیریم وسایل تزیینی که از پوست و اعضای بدن حیوانات وحشی درست شده)مانند روباه، سنجاب، سمور و ...(نخریم و آنهارا تبلیغ نکنیم

۲۴- منطقهٔ حفاظت شده به چه منطقه ای گفته می شود؟

سازمان حفاظت محیط زیست، برخی از مناطق کشور را که در آنجا حفظ و تکثیر نسل جانوران یا گیاهان اهمیت خاصی‌دارد، به عنوان منطقهٔ حفاظت شده اعلام می کند. این منطقه ممکن است جنگل یا مرتع یا دشت و کوهستان باشد.

۲۵-سه مورد از مناطق حفاظت شده ایران را نام ببرید؟

منطقهٔ جنگل حرا در آب های خلیج فارس، دشت ارژن در فارس و اشترانگوه در لرستان.

۲۶- در منطقهٔ حفاظت شده چه مقرراتی وجود دارد؟

شکار و صید یا قطع درختان و از بین بردن گیاهان در این منطقه ممنوع است.

۲۷- اصل ۵۰ قانون اساسی چه چیزی را مطرح می کند؟

در جمهوری اسلامی ایران، حفاظت محیط زیست که نسل امروز و نسل های بعد باید در آن حیات رو به رشدی داشته باشند، وظیفهٔ عمومی تلقی می گردد و___...

فعالیت ها

۱ گفت وگو کنید: با توجّه به اطلاعاتی که از تخریب زیستگا ههای به دست آوردید اولاً مهم ترین عامل نابودی حیات وحش چیست؟ ثانیاً اگر قرار باشد شما مسئول برنامه ریزی و حفاظت بعضی گونه های جانوری بشوید، کدام گونه را انتخاب می کنید؟ چرا؟

مهم ترین عامل تخریب طبیعت انسان است

گونه های در خطر انقراض مانند پلنگ ایرانی، گوزن زرد ایرانی، مارال، خرس قهوه ای

به منظور حفظ همیشگی وضعیت زیست بوم و همچنین ایجاد محیط مناسب برای تکثیر و پرورش جانوران وحشی

۲-آیا می دانید روز هوای پاک چه روزی است؟ اعلام این روز، چه وظایفی را به ما یادآوری می کند؟

۲۹ دی ماه روز هوای پاک است طبیعت متعلق به همه موجودات است. همه مردم باید نسبت به طبیعت، احساس مسوولیت کنند وبدانند که طبیعت خانه همه آن ها وهمه موجودات است و هرگونه تخریب محیط زیست، تیشه زدن به ریشه خود انسان ها است. ما باید این حس را در خود ایجاد و تقویت کنیم که علاوه بر لذت بردن ازمواهب طبیعی، وظیفه حفاظت از آن را هم برعهده داریم.

۳ -کاریکاتور این درس در صفحهٔ ۶۵ چه پیامی دارد؟ توضیح دهید.

پاسخ به عهده دانش آموز (انسان با تولید بیش از حد زباله باعث تخریب محیط زیست و محل زندگی جانوران شده است)

۴ -به چند گروه تقسیم شوید.

هر گروه با راهنمایی معلم به قرآن کریم مراجعه کنید و این آیات را پیدا کنید و معنی آنها را در کلاس بخوانید و با هم دربارهٔ پیام آیه گفت و گو کنید.

(سورهٔ انعام)آیهٔ ۹۹ (سورهٔ یس)آیات ۳۵ ۳۲ (سورهٔ هود)آیهٔ ۶۰ (سورهٔ الرحمن) آیات ۱۲ ۱۰

فهرست سوره های قرآن را بررسی کنید و تعدادی از سوره هایی را که به نام یک گیاه یا جانور است، بیابید

پیام آیه ۹۹ سوره انعام : ما را به شگفتیهای جهان آفرینش، و شناسایی خداوند از طریق آن دعوت می کند.

پیام سوره یس:نشانه قدرت پروردگار عالم و حق شناسی و شکر گزاری انسانها، که شکر منعم نخستین گام معرفت کردگار است

پیام سوره هود:عصیان و انجام کارهای زشت و عدم شکر نعمت مستوجب غضب الهی و انتقام دنیا و عذاب آخرت است

پیام سوره الرحمن:گستراندن مواهب و نعمتهای خداوندی در زمین وکفر نورزیدن بر آن

نمل – زیتون – عنکبوت – فیل- بقره- نحل

۵-فهرستی از اشیایی که از چوب درختان تهیّه شده است و در منزل شما وجود دارد تهیه کنید و به کلاس بیاورید

پاسخ به عهده دانش آموز

۶-با توجه به آنچه در درس ششم خواندید، محیط بانان با چه خطراتی روبه رو می شوند که باید خود را در مقابل آنها بیمه کنند؟

مجروح شدن توسط شکارچیان یا حیوانات – حوادث هنگام کار و ....

۷-کاربرگهٔ شمارهٔ (۱۰)(چه اتفاقاتی می افتد اگر.....؟) را در کلاس انجام دهید.

کاربرگهٔ شمارهٔ (۱۰)چه اتفاقاتی می افتد اگر ...؟

۱ درباره هریک از موقعیت های زیر گفت وگو کنید و پیامدهای هر موقعیت را در کلاس بگویید.

الف(اگر فردی زباله ها را در آب رودخانه ای که از کنار روستامی گذرد، بریزد...

آب رودخانه آلوده می شود

مردم روستا ممکن است به خاطر آلوده شدن آب بیمار شوند

حیواناتی که از آب رودخانه استفاده می کنند دچارمسمومیت می شوند.

ب(اگر گروهی در هنگام مسافرت در یک فضای سبز کنار جاده توقف کنند و آنجا ناهار بخورند، سپس پلاستیک غذاها و بطری ها و زباله هارا در آنجا رها کنند و بروند.....

باعث جمع شدن جانوران موذی می شوند

چهره فضای سبز زشت می شود

ج(اگر گروهی از دانش آموزان به یک اردوی تفریحی در ناحیه جنگلی بروند، چای درست کنند و بخورند اما در هنگام ترک آنجا، آتش رابا دقت خاموش نکنند.

باعث آتش سوزی جنگل و درختان می شوند

سوختن درختان باعث از بین رفتن جنگل وآلودگی هوا می شود

د(اگر پسری تفنگ بادی پدرش را به پارک کوچک نزدیک خانه شان ببرد و به پرندگان شلیک کند، ...

باعث زخمی یا کشته شدن پرندگان می شود

۲ به نظر شما، با کسانی که زیستگاه ها را تخریب می کنند چگونه باید برخورد کنیم؟

باید به آن ها تذکر دهیم و در صورت تکرار باید مجازات شوند

۸ – از اصل پنجاهم قانون اساسی جمهوری اسلامی چه می فهمید؟ کدام جمله در این درس همین مطلب را می گوید؟

نکته مهم اصل ۵۰ این است که حفاظت از محیط زیست یک وظیفه عمومی و همگانی است.

جمله دانش آموزان عزیز،«: حفاظت از محیط زیست مخصوص این سازمان نیست، بلکه وظیفه همه ماست». مفهوم را می رساند.

۹- به چند گروه تقسیم شوید. با راهنمایی معلم، هر گروه مجموعه تصاویری از مناظر زیبای طبیعی ایران گرد آوری یاپوستری دربارهٔ محیط زیست طراحی کند. پوسترها یا مجموعه تصاویر را به دیوار کلاس نصب کنید و زیر هر تصویر نام محل یازیر هر پوستر یک پیام بنویسید. هیئت داورانی تشکیل دهید تا بهترین ها را انتخاب کند. دلایل برنده شدن هر تصویر یا پوستر باید در کلاس اعلام شود.

پاسخ به عهده دانش آموز است

سؤالات چهارگزینه ای

۱- در چه صورتی تعادل طبیعت به هم می خورد ؟

الف(با نابودی درختان

ب(با کشیدن را ه و ساختن خانه ها و شهرها ✓

ج(با نابودی جانوران

د(با نابودی درختان جنگل و جانوران

۲-کدام یک از وظایف محیط بان نمی باشد ؟

الف(تکثیر و تولید گونه های مختلف گیاهی ✓

ب(اجرای قوانین و مقررات محیط زیست در یک منطقه

ج(بازدید از منطقه تحت نظارت خود

د(شناسایی عوامل و رویدادهای مؤثر در تخریب محیط زیست

۳- مهم ترین وظیفه سازمان حفاظت از محیط زیست کدام است ؟

الف(مراقبت از زیستگاه های طبیعی کشور

ب(شناسایی گونه های مختلف گیاهی و جانوری

ج(جلوگیری از تخریب و آلودگی آب

د(مراقبت از زیستگاه های طبیعی کشور و جلوگیری از تخریب و آلودگی های آب ✓

پایان نوبت اول